

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

СЪВЕТ

Брюксел, 27 февруари 2014 г.
(OR. en)

2011/0406 (COD)

PE-CONS 127/13

DEVGEN 322
ACP 198
RELEX 1133
FIN 915
NIS 79
PESC 1489
CADREFIN 354
COHOM 275
CODEC 2868

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ И ДРУГИ ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Относно: РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за създаване на финансов инструмент за сътрудничество за развитие за периода 2014 —2020 г.

**РЕГЛАМЕНТ (ЕС) №.../2014
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**

от

**за създаване на финансов инструмент за сътрудничество за
развитие за периода 2014 —2020 г.**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 209, параграф 1 и член 212, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите¹,

в съответствие с обикновената законодателна процедура²,

¹ ОВ С 391, 18.12.2012 г., стр. 110.

² Позиция на Европейския парламент от ... (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от ...

като имат предвид, че:

- (1) Настоящият регламент съставлява част от политиката на Съюза за сътрудничество за развитие и представлява един от инструментите, които подпомагат външните политики на Съюза. Той заменя Регламент (ЕО) № 1905/2006 на Европейския парламент и на Съвета¹, чието действие изтече на 31 декември 2013 г.
- (2) Борбата с бедността остава главна цел на политиката на Съюза за развитие, определена в дял V, глава 1 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и част пета, дял III, глава 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), в съответствие с Целите на хилядолетието за развитие (ЦХР) и други международно договорени ангажименти и цели по отношение на развитието, одобрени от Съюза и държавите членки в контекста на Организацията на обединените нации (ООН) и други компетентни международни форуми.

¹ Регламент (ЕО) № 1905/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. за създаване на финансов инструмент за сътрудничество за развитие (ОВ L 378, 27.12.2006 г., стр. 41).

- (3) Съвместната декларация на Съвета и представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, Европейския парламент и Комисията, относно политиката на Европейския съюз за развитие:¹ "Европейския консенсус", и договорените изменения към него, осигурява общата политическа рамка, насоките и фокуса, които ръководят прилагането на настоящия регламент.
- (4) С течение на времето помощта от Съюза следва да допринася за намаляване на зависимостта от помощи.
- (5) Дейността на Съюза на международната сцена се ръководи от основополагащите принципи за неговото създаване, развитие и разширяване, които той цели да насърчава в останалата част от света, а именно демокрацията, правовата държава, универсалността и неделимостта на правата на човека и на основните свободи, зачитането на човешкото достойнство, принципите на равенство и солидарност и зачитането на принципите на Устава на Организацията на Обединените нации и на международното право. Съюзът трябва да развие и консолидира зачитането на тези принципи в партньорските държави, територии и региони чрез диалог и сътрудничество. Като зачита тези принципи, Съюзът доказва своята добавена стойност в качеството си на участник в политиките за развитие.

¹ ОВ С 46, 24.2.2006 г., стр. 1.

- (6) При прилагането на настоящия регламент и по-специално по време на процеса на програмиране, Съюзът следва да взема надлежно предвид приоритетите, целите и показателите в областта на правата на човека и демокрацията, установени от Съюза за партньорските държави, по-специално неговите стратегии за правата на човека по държави.
- (7) Зачитането на правата на човека, основните свободи, насърчаването на правовата държава, демократичните принципи, прозрачността, доброто управление, мира и стабилността и равенството между половете е от основно значение за развитието на партньорските държави и тези въпроси следва да бъдат включени в политиката за развитие на Съюза, и по-специално в процеса на програмиране и в споразуменията с партньорските държави.

- (8) Ефективността на помощта, повишаването на прозрачността и задълбочаването на сътрудничеството, допълването и по-високата степен на хармонизиране, съгласуването с партньорските държави и координирането на процедурите както между Съюза и държавите членки, така и във връзка с други донори и участници в областта на развитието, са от основно значение за гарантиране на съгласуваност и уместност на помощта, като същевременно се намаляват разходите, които се понасят от партньорските държави. Чрез своята политика за развитие Съюзът се ангажира да прилага заключенията на Декларацията за ефективност на помощта, приета от Форума на високо равнище за ефективността на помощта, състоял се в Париж на 2 март 2005 г., Програмата за действие от Акра, приета на 4 септември 2008 г. и последващата декларация, приета в Пусан на 1 декември 2011 г. Тези ангажименти доведоха до редица заключения на Съвета и представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, например Кодекса на ЕС за поведение за взаимното допълване и разделението на труда в политиката за развитие и оперативната рамка за ефективността на помощта. Следва да се укрепят усилията и процедурите за постигане на съвместно програмиране.
- (9) Помощта на Съюза следва да е насочена към подпомагане на съвместната стратегия Африка—ЕС, приета по време на срещата на върха ЕС-Африка, проведена на 8-9 декември 2007 г. в Лисабон, и последващите изменения и допълнения към нея, въз основа на общата визия, принципи и цели в подкрепа на стратегическото партньорство Африка—ЕС.

- (10) Съюзът и държавите членки следва да подобрят съгласуваността, координацията и взаимното допълване на съответните си политики за сътрудничество за развитие, по-специално като отговорят на приоритетите на партньорските държави и региони на държавно и регионално равнище. С оглед да се гарантира, че политиката на Съюза за сътрудничество за развитие и тази на държавите членки се допълват и укрепват взаимно, а също така за да се гарантира рентабилното предоставяне на помощ, като се избягват припокривания и празноти, е едновременно неотложно и подходящо да се предвидят съвместни процедури за програмиране, които трябва да се следват, когато е възможно и уместно.
- (11) Политиката на Съюза и международните действия за сътрудничество за развитие се ръководят от ЦХР, като например премахването на крайната бедност и глада, включително последващите изменения към тези цели, и от целите, принципите и ангажиментите за развитие, одобрени от Съюза и държавите членки, включително в контекста на тяхното сътрудничество в рамките на ООН и други компетентни международни форуми в областта на сътрудничеството за развитие. Политиката и международната дейност на Съюза се направляват също така от неговите ангажименти и задължения по отношение на правата на човека и развитието, включително от Всеобщата декларация за правата на човека, Международния пакт за граждански и политически права, Международния пакт за икономически, социални и културни права, Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените, Конвенцията на ООН за правата на детето и Декларацията на ООН относно правото на развитие.

- (12) Съюзът е силно ангажиран с равенството между половете като право на човека, въпрос на социална справедливост и основна ценност на политиката за развитие на Съюза. Равенството между половете е централно за постигането на всички ЦХР. На 14 юни 2010 г. Съветът одобри Плана за действие на ЕС 2010–2015 г. относно равенството между половете и участието на жените в политическия и икономическия живот при сътрудничеството за развитие.
- (13) Съюзът следва, като въпрос от първостепенна важност, да насърчава цялостен подход в отговор на кризи и бедствия, както и в ситуации на конфликти и нестабилност, включително ситуации на преход и след кризи. Като основа следва по-специално да се използват заключенията на Съвета от 19 ноември 2007 г. относно отговор на ЕС за справяне със ситуации на несигурност и заключенията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета от 19 ноември 2007 г. относно сигурността и развитието, както и на заключенията на Съвета от 20 юни 2011 г. относно предотвратяването на конфликти, както и всички други относими последващи заключения.
- (14) По-специално в тези ситуации, в които нуждите са изключително неотложни и в които бедността е едновременно широко разпространена и дълбоко вкоренена, подкрепата на Съюза следва да бъде насочена към укрепване на издръжливостта на държавите и тяхното население към неблагоприятни събития. Това следва да се постигне чрез подходящото съчетание от подходи, реакции и инструменти, по-специално като се гарантира, че насочените към сигурност, оказване на хуманитарна помощ и развитие подходи са балансирани, последователни и ефективно координирани, като по този начин се осъществява връзката между помощи, възстановяване и развитие.

(15) Помощта на Съюза следва да е насочена там, където ще окаже повече въздействие, като се взема предвид капацитетът на Съюза да действа в глобален мащаб и да отговаря на глобални предизвикателства като премахването на бедността, устойчивото и приобщаващо развитие и насърчаването на демокрацията в световен мащаб, доброто управление, правата на човека и правовата държава, неговия дългосрочен и предвидим ангажимент за помощ за развитие и неговата роля за координация с държавите членки. С оглед да се гарантира такова въздействие, принципът на диференциация следва да се прилага не само на равнище разпределение на средства, но и на равнище програмиране, за да се гарантира, че двустранното сътрудничество за развитие е насочено към партньорските държави, които най-много се нуждаят от него, включително нестабилните държави, и които разполагат с ограничен капацитет за достъп до други източници на финансиране за подпомагане на своето собствено развитие. Съюзът следва да се ангажира в нови партньорства с държави, които приключват двустранни програми за помощ, а именно въз основа на регионални и тематични програми в рамките на настоящия инструмент и други тематични инструменти на Съюза за финансиране на външни действия, по-специално Инструмента за партньорство за сътрудничество с трети държави, създаден с Регламент (ЕС) № .../2014 на Европейския парламент и на Съвета^{1*} („Инструмента за партньорство“).

¹ Регламент (ЕС) № .../2014 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на инструмент за партньорство за сътрудничество с трети държави (ОВ ...)

* ОВ: моля да поставите номера, датата, и данни за публикацията на регламента, който се съдържа в PE-CONS 128/13 (2011/0411 (COD)).

- (16) Съюзът следва да се стреми към най-ефективното използване на наличните ресурси с оглед оптимизиране на въздействието на външната си дейност. Това следва да бъде постигнато посредством цялостен подход за всяка държава, който се основава на съгласуваност и взаимно допълване между инструментите на Съюза за външна дейност, както и чрез създаването на полезни взаимодействия между настоящия инструмент, други инструменти за финансиране на външна дейност и други политики на Съюза. Това следва да доведе и до взаимното укрепване на програмите, разработвани в рамките на инструментите за финансиране на външната дейност. Докато се стреми към цялостна последователност във външната си дейност в съответствие с член 21 от ДЕС, Съюзът трябва да гарантира съгласуваност на политиките за развитие съгласно член 208 от ДФЕС.
- (17) Като зачита съгласуваността на политиките за развитие, настоящият регламент следва да създава условия за подобрена съгласуваност между политиките на Съюза. Той следва да осигури възможност за пълно съгласуване с партньорските държави и региони, като използва като база за програмиране на действията на Съюза, където е възможно, националните планове за развитие или подобни документи за цялостно развитие, приети с участието на съответните национални и регионални органи. Негова цел следва също така да бъде подобряване на координацията между донорите, по-специално между Съюза и държавите членки чрез съвместно програмиране.

- (18) В условията на глобализирания свят различни вътрешни политики на Съюза като околна среда, изменение на климата, насърчаване на енергията от възобновяеми източници, заетост (включително достоен труд за всички), равенство между половете, енергия, води, транспорт, здравеопазване, образование, правосъдие и сигурност, култура, научноизследователска дейност и иновации, информационно общество, миграция, селско стопанство и рибарство, все повече стават част от външната дейност на Съюза.
- (19) Стратегията за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, включваща модели на растеж, които засилват социалното, икономическото и териториалното сближаване и дават възможност на бедните да увеличават своя дял в националното богатство и да се възползват от него, подчертава ангажимента на Съюза да насърчава интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж в своите вътрешни и външни политики, като обединява три стълба: икономически, социален и екологичен.
- (20) Борбата с изменението на климата, както и опазването на околната среда са сред най-големите предизвикателства, пред които са изправени Съюзът и развиващите се държави и при които има спешна нужда от действия на национално и международно равнище. Ето защо настоящият регламент следва да допринесе към целта най-малко 20 % от бюджета на Съюза да бъдат насочени към създаване на нисковъглеродно и устойчиво на измененията в климата общество, а най-малко 25 % от средствата по програмата за глобалните обществени блага и предизвикателства, предвидена в настоящия регламент, следва да се използват за аспекти на развитието, свързани с околната среда и изменението на климата. Дейностите в тези области следва, където е възможно, да се подкрепят взаимно, за да се засили тяхното въздействие.

- (21) Настоящият регламент следва да даде възможност на Съюза да спомогне за изпълнението на общия за Съюза ангажимент да осигурява непрекъсната помощ за човешко развитие, за да се подобри животът на хората. С оглед да се допринесе за тази цел, най-малко 25 % от средствата по програмата за глобалните обществени блага и предизвикателства следва да бъдат насочени към подпомагане на тази област на развитие.
- (22) Най-малко 20% от помощта съгласно настоящия регламент следва да бъде предназначена за основни социални услуги, с акцент върху здравеопазването и образованието, както и средното образование, като се отчита, че трябва да се прилага определена степен на гъвкавост, например в случаи на оказана извънредна помощ. Данните относно съответствието с това изискване следва да бъдат включени в годишния доклад, посочен в Регламент (ЕС) № .../2014 на Европейския парламент и на Съвета¹*
- (23) В Програмата за действие на ООН от Истанбул за най-слабо развитите държави за десетилетието 2011-2020 г. най-слабо развитите държави се ангажираха да включат в националните си стратегии за развитие политиките за търговия и за изграждане на капацитет в областта на търговията. Освен това, на Осмата министерска конференция на Световната търговска организация, проведена в Женева на 15-17 декември 2011 г., министрите постигнаха съгласие да поддържат и след 2011 г. нива на помощта за търговията, отразяващи най-малко средните равнища от периода 2006—2008 г. Тези усилия трябва да бъдат придружени от по-добри и по-целевы помощи за търговията и от търговски облекчения.

¹ Регламент (ЕС) № .../2014 на Европейския парламент и на Съвета от ... за определяне на общи правила и процедури за изпълнението на инструментите на Съюза за финансиране на външната дейност (ОВ ...).

* ОВ: моля да поставите датата, номера и данни за публикуването на регламента, съдържащ се в PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)).

- (24) Докато тематичните програми следва да подкрепят на първо място развиващите се държави, някои държави бенефициери и отвъдморски страни и територии (ОСТ), чиито особености не отговарят на изискванията за определянето им като получатели на Официална помощ за развитие (ОПР) от Комитета за подпомагане на развитието на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР/КПР), но попадат в приложното поле на член 1, параграф 1, буква б), следва също да бъдат допустими до тематични програми при условията, предвидени в настоящия регламент.
- (25) Подробностите на областите на сътрудничество, както и корекциите на разпределението на финансови средства по географска зона и област на сътрудничество представляват несъществени елементи от настоящия регламент. Ето защо правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС следва да се делегира на Комисията за актуализиране на елементи от приложенията към настоящия регламент, които включват подробности на областите на сътрудничество по географски и тематични програми и индикативно финансово разпределение на средствата по географска зона и област на сътрудничество. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури своевременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

- (26) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия във връзка със стратегическите документи и многогодишните индикативни програми, посочени в настоящия регламент. Тези правомощия следва да се бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹.
- (27) Предвид естеството на тези актове за изпълнение, и по-специално тяхната политическа ориентация и тяхното отражение върху бюджета, за тяхното приемане по принцип следва да се използва процедурата по разглеждане, освен в случай на мерки с малък финансов мащаб.
- (28) Комисията следва да приема актове за изпълнение с незабавно приложение, когато в надлежно обосновани случаи, свързани с необходимостта от бърз отговор от страна на Съюза, наложителни причини за спешност изискват това.

¹ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- (29) Общите правила и процедури за изпълнение на инструментите на Съюза за финансиране на външна дейност са определени в Регламент (ЕС) № .../2014 *.
- (30) Организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност са установени в Решение 2010/427/ЕС на Съвета¹,
- (31) Доколкото целите на настоящия регламент не могат да се постигнат в достатъчна степен от държавите членки, но могат поради мащаба на действията да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

* ОВ: моля да поставите номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 130/2013 (2011/0415 (COD)).

¹ Решение 2010/427/ЕС на Съвета от 26 юли 2010 г. за определяне на организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност (ОВ L 201, 3.8.2010 г., стр. 30).

- (32) В настоящия регламент се определя финансов пакет за срока на неговото прилагане, като този пакет представлява за Европейския парламент и Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура основната референтна сума по смисъла на точка 17 от Междуинституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление¹.
- (33) Уместно е срокът на прилагане на настоящия регламент да се съобрази с този на Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета². Поради това настоящият регламент следва да се прилага от 1 януари 2014 г до 31 декември 2020 г.

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

¹ ОВ С 373, 20.12.2013, стр. 1.

² Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020 (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 884).

ДЯЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет и обхват

1. С настоящия регламент се създава инструмент ("инструмент за сътрудничество за развитие" или "ИСП"), чрез който Съюзът може да финансира:
 - а) географски програми, насочени към подкрепа на сътрудничеството за развитие с развиващи се държави, които са включени в списъка на получателите на ОПР, определен от ОИСП/КПР, с изключение на:
 - i) държавите, които са страни по Споразумението за партньорство между членовете на групата държави от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, от една страна, и Европейската общност и нейните държави-членки, от друга страна, подписано в Котону на 23 юни 2000 г.¹, с изключение на Южна Африка;
 - ii) държавите, които отговарят на условията за подпомагане от Европейския фонд за развитие;

¹ ОВ L 317, 15.12.2000 г., стр. 3.

- iii) държавите, които отговарят на условията за финансиране от Съюза по Европейския инструмент за съседство създаден с Регламент (ЕС) № .../2014 на Европейския парламент и на Съвета¹* ("Европейския инструмент за съседство");
- iv) бенефициери, които отговарят на условията за финансиране от Съюза по Инструмента за предприсъединителна помощ, създаден с Регламент (ЕС) № .../2014 на Европейския парламент и на Съвета²* ("Инструмента за предприсъединителна помощ").

¹ Регламент (ЕС) № .../2014 на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на Европейски инструмент за съседство (ОВ ...).

* ОВ: моля да поставите датата, номера и данни за публикуването на регламента, съдържащ се в PE-CONS 126/2013 (2011/0405 (COD)).

² Регламент (ЕС) № .../2014 на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП II) (ОВ L ...).

* ОВ: моля да поставите датата, номера и данни за публикуването на регламента, съдържащ се в PE-CONS 123/13 (2011/0404 (COD)).

- б) тематични програми, насочени към глобални обществени блага и предизвикателства, свързани с развитието, и към подпомагане на организациите на гражданското общество и местните органи в партньорски държави съгласно буква а) от настоящия член и в държави, отговарящи на условията за финансиране от Съюза по посочените в буква а), подточки i)–iii) от настоящия член инструменти, както и в страни и територии, които са обхванати от решението на Съвета 2013/755/ЕС¹.
- в) Панафриканска програма в подкрепа на стратегическото партньорство между Африка и Съюза и последващите промени и допълнения към нея, като се обхващат дейности от трансрегионално, континентално или глобално естество, осъществявани във и съвместно с Африка.
2. За целите на настоящия регламент регионът е географска единица, която включва повече от една развиваща се държава.
3. Държавите и териториите, посочени в параграф 1, се наричат в настоящия регламент „партньорски държави“ или „партньорски региони“ според случая, съгласно съответната географска, тематична или Панафриканска програма.

¹ Решение на Съвета 2013/755/ЕС от 25 ноември 2013 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейския съюз („Решение за отвъдморско асоцииране“) (OBL 344, 19.12.2013 г., стр. 1).

Член 2

Цели и критерии за допустимост

1. В рамките на принципите и целите на външната дейност на Съюза и на Европейския консенсус и договорените изменения към него:
 - а) основната цел на сътрудничеството съгласно настоящия регламент е намаляване и в крайна сметка премахване на бедността;
 - б) в съответствие с основната цел, посочена в буква а) сътрудничеството съгласно настоящия регламент допринася за:
 - i) насърчаването на устойчиво икономическо, социално и екологично развитие, и
 - ii) консолидирането и подпомагането на демокрацията, върховенството на закона, доброто управление, правата на човека и съответните принципи на международното право.

Постигането на посочените в първа алинея цели се измерва чрез съответните показатели, включително показателите за човешко развитие, по-специално ЦХР 1 за буква а) и ЦХР 1—8 за буква б), а след 2015 г. и с други показатели, договорени на международно равнище от Съюза и държавите членки.

2. Сътрудничеството съгласно настоящия регламент допринася за постигането на международните ангажименти и цели в областта на политиката за развитие, към които Съюзът се е присъединил, по-специално ЦХР и новите цели за развитие след 2015 г.

3. Действията по географските програми се изготвят така, че да отговарят на критериите за ОПР, установени от ОИСР/КПР.

Действията по и тематичните програми и Панафриканската програма се изготвят така, че да отговарят на критериите за ОПР, установени от ОИСР/КПР, освен ако:

а) действията се отнасят за държава или територия бенефициер, която не отговаря на изискванията за страна или територия получател на ОПР съгласно критериите на ОИСР/КПР; или

б) с действието се осъществява глобална инициатива, приоритет на политика на Съюза или международно задължение или ангажимент на Съюза, посочени в член 6, параграф 2, букви б) и д), и това действие не притежава необходимите характеристики, за да отговаря на критериите за ОПР.

4. Без да се засяга параграф 3, буква а), най-малко 95 % от разходите, предвидени по тематичните програми и най-малко 90 % от разходите, предвидени по Панафриканската програма, трябва да отговарят на критериите за ОПР, установени от ОИСР/КПР.

5. Действията, попадащи в обхвата на Регламент (ЕО) № 1257/96 на Съвета¹, които отговарят на условията за финансиране по посочения регламент не се финансират по настоящия регламент, с изключение на случаите, когато е необходимо да се гарантира продължаване на сътрудничеството в процеса на преход от криза към стабилни условия за развитие. В тези случаи специално внимание се обръща на осигуряването на ефективна връзка между хуманитарната помощ и помощта за възстановяване и развитие.

Член 3

Общи принципи

1. Съюзът се стреми да насърчава, развива и консолидира принципите на демокрацията, правовата държава и зачитането на правата на човека и основните свободи, върху които е основан, чрез диалог и сътрудничество с партньорските държави и региони.
2. При прилагането на настоящия регламент се преследва диференциран подход спрямо партньорските държави, така че да им се предоставя конкретно, индивидуализирано сътрудничество, въз основа на:
 - а) техните нужди, основаващи се на критерии като население, доход на глава от населението, и размер на бедността, разпределение на приходите и ниво на човешко развитие;

¹ Регламент (ЕО) № 1257/96 на Съвета от 20 юни 1996 година относно хуманитарната помощ (ОВ L 163, 2.7.1996 г., стр. 1).

- б) техния капацитет за генериране на финансови ресурси и достъп до тях и капацитет за тяхното усвояване;
- в) техните ангажменти и резултати, въз основа на критерии и показатели като политическия, икономическия и социалния напредък, равенството между половете, напредъка по отношение на доброто управление и правата на човека, както и ефективното използване на помощта, по-специално начина, по който една държава използва оскъдни ресурси за развитие, като започва със собствените си ресурси; и
- г) потенциалното въздействие на помощта от Съюза в партньорските държави.

В процеса на разпределение на ресурсите се дава приоритет на най-нуждаещите се държави, по-специално най-слабо развитите държави, държавите с ниски доходи и държавите в кризисни и следкризисни ситуации, нестабилните държави и тези в уязвимо положение.

За подпомагане на анализа и определянето на най-нуждаещите се държави се вземат предвид критерии като индекса на човешкото развитие, индекса за икономическа уязвимост и други подходящи индекси, включително с цел измерване на бедността и неравенството в рамките на страната.

3. В рамките на всички програми са интегрирани взаимосвързаните въпроси, определени в Европейския консенсус. Когато е целесъобразно, се интегрират освен това въпроси, свързани с предотвратяването на конфликти, достойния труд и изменението на климата.

Приема се, че посочените в първа алинея взаимосвързани въпроси обхващат следните измерения, на които се обръща специално внимание, когато го налагат обстоятелствата: недискриминация, правата на лица, които принадлежат към малцинства, правата на лица с увреждания, правата на лица с животозастрашаващи заболявания и други уязвими групи, основни права на труда и социално приобщаване, повишаване на ролята на жените, принципи на правовата държава, изграждане на капацитет за парламенти и на гражданско общество, насърчаване на диалога, участието и помирието, както и изграждане на институции, включително на местно и регионално равнище.

4. При прилагането на настоящия регламент се гарантират съгласуваност на политиката за развитие и последователност с други области на външната дейност на Съюза и други политики на Съюза в тази сфера, в съответствие с член 208 от ДФЕС.

Във връзка с това мерките, финансирани съгласно настоящия регламент, включително управляваните от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) мерки, се основават на политиките в областта на сътрудничеството за развитие, определени в инструменти като споразумения, декларации и планове за действие между Съюза и съответните партньорските държави и региони, както и на съответните решения, специфични интереси, политически приоритети и стратегии на Съюза.

5. Съюзът и държавите членки се стремят към редовен и чест обмен на информация, включително с други донори, и насърчават по-добрата координация и взаимно допълване с донорите, като работят за постигане на съвместно многогодишно програмиране на основата на стратегиите на партньорските държави за намаляване на бедността или еквивалентни стратегии за развитие. Те могат да предприемат съвместни действия, включително съвместен анализ и съвместен отговор на тези стратегии, като определят приоритетни сектори за интервенция и разделение на труда в рамките на страната, посредством съвместни мисии на всички донори и използване на механизми за съвместно финансиране и делегирано сътрудничество.
6. Съюзът насърчава многостранния подход към глобалните предизвикателства и си сътрудничи с държавите членки в това отношение. Съюзът насърчава по целесъобразност сътрудничеството с международни организации и органи и с други двустранни донори.
7. Отношенията между Съюза и държавите членки, от една страна, и партньорските държави, от друга страна, се основават на споделени ценности като правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава, както и принципите на ангажираност и взаимна отчетност, и утвърждават тези ценности.

Освен това в отношенията с партньорските държави се отчитат ангажиментът и резултатите на тези държави при изпълнението на международните споразумения и договореностите със Съюза.

8. Съюзът насърчава ефективното сътрудничество с партньорските държави и региони в съответствие с най-добрите международни практики. Той съгласува подкрепата си с техните национални и регионални стратегии за развитие на, с техните политики и процедури за реформи винаги когато това е възможно, и подпомага демократичната ангажираност, както и вътрешната и взаимна отчетност. За тази цел Съюзът насърчава:

- а) процес на развитие, който е прозрачен и се ръководи от партньорската държава или регион и за който тази държава или регион са поели инициатива, включително насърчаването на местния експертен опит;
- б) подход, основан на зачитане на правата и обхващащ всички права на човека, независимо дали става въпрос за граждански и политически или икономически, социални и културни права, за да се включат принципите на правата на човека в процеса на прилагане на настоящия регламент, с оглед подпомагане на партньорските държави в изпълнението на международните им задължения по отношение на правата на човека, както и подпомагане на притежателите на права, с акцент върху бедните и уязвимите групи, да предявяват своите права;
- в) предоставянето на права и възможности на населението на държавите партньори, възприемането на приобщаващи и отворени за участие подходи към развитието и широко участие на всички сегменти на обществото в процеса на развитие и в диалога на национално и регионално равнище, включително политическия диалог. Особено внимание се отделя на ролята съответно на парламентите, местните органи и гражданското общество, включително по отношение на участието, надзора и отчетността;

- г) методи и инструменти на ефективно сътрудничество, както е изложено в член 4 от Регламент (ЕС) № .../2014*, в съответствие с най-добрите практики на ОИСР/КПР включително използването на новаторски инструменти като комбиниране на безвъзмездни помощи и заеми и други механизми за разделяне на риска в избрани сектори и държави и участие на частния сектор, като се отделя нужното внимание на въпросите за устойчивостта на обслужването на дълга, броя на подобни механизми и изискването за систематична оценка на въздействието в съответствие с целите на настоящия регламент, по-специално намаляване на бедността.

Всички програми, интервенции и методи и инструменти на сътрудничество се адаптират към конкретните обстоятелства във всяка партньорска държава или регион, като акцентът се поставя върху основаните на програми подходи, предоставянето на предсказуемо финансиране на помощта, мобилизирането на частни ресурси, включително от местния частен сектор, всеобщия и недискриминационен достъп до основни услуги, както и разработването и използването на национални системи;

- д) мобилизирането на национални приходи посредством укрепването на фискалната политика на държавите партньори с цел намаляване на бедността и на зависимостта от помощи;

* ОВ: моля да поставите номера на регламента, съдържащ се в PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)).

- е) подобряване на въздействието на политиките и програмирането чрез координация, съгласуваност и хармонизация между донорите с цел да се създадат полезни взаимодействия и да се избегнат припокриване и дублиране, да се увеличи степента на взаимно допълване и да се подкрепят инициативите, в които участват всички донори;
 - ж) координация в партньорските държави и региони, като се използват съгласувани насоки и принципи на добрите практики относно координацията и ефективността на помощта;
 - з) ориентирани към резултатите подходи към развитието, включително чрез използването на прозрачни рамки за резултатите на равнище държави, които се основават — там, където това е уместно — на цели и показатели, договорени на международно равнище, като например тези на ЦХР, с цел оценяване и съобщаване на резултатите, в това число крайните продукти, последиците и въздействието от помощта за развитие.
9. Съюзът подкрепя, когато това е целесъобразно, осъществяването на двустранно, регионално и многостранно сътрудничество и диалог, свързаното с развитието измерение на споразуменията за партньорство и тристранното сътрудничество. Съюзът насърчава сътрудничеството Юг—Юг.

10. Комисията информира Европейския парламент и провежда редовен обмен на мнения с него.
11. Комисията провежда редовен обмен на информация с гражданското общество и местните органи.
12. При своите дейности за сътрудничество за развитие Съюзът по целесъобразност се позовава на опита на държавите членки от процесите на реформа и преход, споделя и обменя извлечените поуки.
13. Помощта на Съюза по настоящия регламент не се използва за финансиране на закупуването на въоръжение или амуниции или на операции с военни или отбранителни цели.

ДЯЛ II

ПРОГРАМИ

Член 4

Прилагане на помощта на Съюза

Помощта от Съюза се прилага в съответствие с Регламент (ЕС) № .../2014* посредством:

- a) географски програми;
- б) тематични програми, които се състоят от:
 - (i) програмата „Глобални обществени блага и предизвикателства“, и
 - (ii) програмата „Организации на гражданското общество и местни органи“, и
- в) Панафриканската програма.

Член 5

Географски програми

1. Дейностите на Съюза за сътрудничество съгласно настоящия член се прилагат по отношение на дейности от национално, регионално, трансрегионално и континентално естество.

* ОВ: моля да поставите номера на регламента, съдържащ се в PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)).

2. Дадена географска програма обхваща сътрудничеството в подходящи области на дейност:
- а) на регионално равнище с партньорските държави, посочени в член 1, параграф 1, буква а), по-специално с оглед облекчаване на последиците от приключването на програмата в партньорските държави, в които е налице сериозно и нарастващо неравенство или
 - б) на двустранна основа:
 - (i) с партньорските държави, които не са с по-висок среден доход според списъка на ОИСР/КПП на развиващите се държави или които нямат брутен вътрешен продукт, по-голям от 1 % от световния брутен вътрешен продукт, и
 - (ii) в изключителни случаи, включително с оглед на постепенното преустановяване на безвъзмездните помощи за развитие, двустранно сътрудничество може да се предприема също с ограничен брой партньорски държави, когато това е надлежно обосновано в съответствие с член 3, параграф 2. Това постепенно преустановяване се осъществява в тясна координация с други донори. Приключването на този вид сътрудничество, където това е уместно, се придружава от политически диалог със съответните държави, като вниманието се насочи към потребностите на най-бедните и най-уязвимите групи.

3. С оглед постигането на целите, предвидени в член 2, параграф 1, географските програми се основават на областите на сътрудничество, които се съдържат в Европейския консенсус и последващите договорени изменения към него, както и на следните области на сътрудничество,:

- a) Права на човека, демокрация и добро управление:
 - i) права на човека, демокрация и правова държава;
 - ii) равенство между половете, повишаване на ролята на жените и равни възможности за тях;
 - iii) управление на публичния сектор на централно и местно равнище;
 - iv) данъчна политика и администрация;
 - v) борба с корупцията;
 - vi) гражданско общество и местни органи;
 - vii) Утвърждаване и защита на правата на децата;

- б) Приобщаващ и устойчив растеж за човешко развитие:
 - i) здравеопазване, образование, социална закрила, заетост и култура;
 - ii) бизнес среда, регионална интеграция и световни пазари;
 - iii) устойчиво селско стопанство; продоволствена и хранителна сигурност;
 - iv) устойчива енергия;
 - v) управление на природните ресурси, включително земята, горите и водите;
 - vi) изменение на климата и околна среда;

- в) Други области от значение за развитието:
 - i) миграция и убежище;
 - ii) свързване на хуманитарната помощ със сътрудничеството за развитие;
 - iii) устойчивост и намаляване на риска от бедствия;
 - iv) развитие и сигурност, включително предотвратяване на конфликти.

4. Повече подробности за посочените в параграф 3 области на сътрудничествоса предвидени в приложение I.
5. В рамките на всяка двустранна програма Съюзът по принцип концентрира помощта си най-много в три сектора, които се съгласуват със съответната партньорска държава, когато това е възможно.

Член 6

Тематични програми

1. Действията, предприети посредством тематични програми, добавят стойност и допълват, както и са съгласувани с действията, финансирани по географските програми.
2. По отношение на програмирането на тематични действия се прилага най-малко едно от следните условия:
 - а) целите на политиките на Съюза съгласно настоящия регламент не могат да бъдат постигнати по подходящ и ефективен начин посредством географски програми, включително, според случая когато такава програма не съществува или е била спряна, или когато няма споразумение със съответната партньорска държава по дадено действие;
 - б) действията са насочени към глобални инициативи в подкрепа на договорени на международно равнище цели за развитие или глобални обществени блага и предизвикателства;
 - в) действията имат мултирегионален, многонационален и/или междусекторен характер;

- г) чрез действията се прилагат новаторски политики или инициативи с цел да залегнат в основата на бъдещи действия;
 - д) действията отразяват приоритет на политика на Съюза или международно задължение или ангажимент на Съюза, които имат отношение към сътрудничеството за развитие.
3. Освен ако в настоящия регламент не е изрично предвидено друго, от тематичните действия пряко се възползват държавите или териториите, определени в член 1, параграф 1, буква б), и действията се осъществяват в тези държави или територии. Тези действия могат да бъдат осъществявани и извън тези държави или територии, ако това е най-ефективният начин за постигане на целите на съответната програма.

Член 7

Глобални обществени блага и предизвикателства

1. Целта на помощта от Съюза по програма „Глобални обществени блага и предизвикателства“ е да се подпомогнат действия в области, които се основават на:
- а) околната среда и изменението на климата;
 - б) устойчивата енергия;
 - в) човешкото развитие, включително достойния труд, социалната справедливост и културата;

г) сигурността в областта на продоволствието и изхранването и устойчивото селско стопанство; и

д) миграцията и убежището.

2. Повече подробности във връзка с посочените в параграф 1 области на сътрудничество се съдържат в приложение II, част А.

Член 8

Организации на гражданското общество и местни органи

1. Целта на помощта от Съюза по програма „Организации на гражданското общество и местни органи“ е да се укрепят организациите на гражданското общество и местните органи в партньорските държави, а когато е предвидено в настоящия регламент, и в Съюза и бенефициерите, отговарящи на изискванията за допустимост съгласно Регламент (ЕС) № .../...*.

Подлежащите на финансиране действия се осъществяват основно от организациите на гражданското общество и местните органи. За да се осигури ефективността на тези действия, когато е уместно, те може да се осъществяват от други участници в полза на съответните организации на гражданското общество и местни органи.

2. Повече подробности във връзка с областите на сътрудничество съгласно настоящия член се съдържат в приложение II, част Б.

* ОВ: моля да поставите номера на регламента, съдържащ се в PE-CONS 123/13 (2011/0404 (COD)).

Член 9

Панафриканска програма

1. Целта на помощта от Съюза по Панафриканската програма е да се подпомогне стратегическото партньорство между Африка и Съюза, и последващите изменения и допълнения към него, като се обхващат дейности от трансрегионално, континентално или глобално естество, осъществявани във и съвместно с Африка.
2. Панафриканската програма допълва и е съгласувана с други програми в рамките на настоящия регламент, както и с други инструменти на Съюза или финансиране за външната дейност на Съюза, по-специално Европейския фонд за развитие и Европейския инструмент за съседство.
3. Повече подробности във връзка с областите на сътрудничество съгласно настоящия член се съдържат в приложение III.

ДЯЛ Ш

ПРОГРАМИРАНЕ И РАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА СРЕДСТВОТА

Член 10

Обща рамка

1. Що се отнася до географските програми, многогодишните индикативни програми за партньорските държави и региони се изготвят въз основа на стратегически документ, както е предвидено в член 11.

Що се отнася до тематичните програми, многогодишните индикативни програми се изготвят, както е предвидено в член 13.

Панафриканската многогодишна индикативна програма се изготвя, както е предвидено в член 14.

2. Комисията приема мерките за изпълнение, посочени в член 2 от Регламент (ЕС) № .../2014* въз основа на програмните документи, посочени в членове 11, 13 и 14.

* ОВ: моля да поставите номера на регламента, който се съдържа в PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)).

3. Помощта от Съюза може да бъде под формата на мерки, които не са обхванати в програмните документи, посочени в членове 11, 13 и 14, както е предвидено в член 2 от Регламент (ЕС) № .../2014*.
4. Съюзът и държавите членки се консултират помежду си на ранен етап и през целия процес на програмиране, за да се насърчи последователността, взаимното допълване и съгласуваността на действията им за сътрудничество. Тези консултации могат да доведат до съвместно програмиране между Съюза и държавите членки. Съюзът провежда консултации и с други донори и участници в сферата на развитието, в т.ч. представители на гражданското общество, местни органи и други изпълнителни органи. Информира се Европейският парламент.
5. Програмирането съгласно настоящия регламент надлежно отчита правата на човека и демокрацията в партньорските държави.

* ОВ: моля да поставите номера на регламента, съдържащ се в PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)).

6. Предвидените с настоящия регламент средства могат да останат неразпределени, за да се осигури подходяща реакция на Съюза при непредвидени обстоятелства, по-специално в нестабилни, кризисни и следкризисни ситуации, както и да се даде възможност за синхронизиране с цикъла на изпълнение на стратегиите в партньорските държави и за адаптиране на индикативното финансово разпределение в резултат на прегледите, извършвани съгласно член 11, параграф 5, член 13, параграф 2 и член 14, параграф 3. При условие на последващото разпределение или преразпределение на средствата в съответствие с процедурите, предвидени в член 15, решението за използването на тези средства се взема на по-късен етап в съответствие с Регламент (ЕС) № .../2014*.

Делът на неразпределените средства за всеки вид програма не надхвърля 5 %, освен за целите на синхронизирането и за държавите, посочени в член 12, параграф 1.

7. Без да се засяга член 2, параграф 3, Комисията може да включи специално разпределение на финансовите средства с цел да подпомогне партньорските държави да укрепят сътрудничеството си със съседните най-отдалечени региони на Съюза.
8. При всяко програмиране или преглед на програмите, което се прави след публикуването на междинния доклад за преглед по член 17 от Регламент (ЕС) № .../2014*, се отчитат резултатите, констатациите и заключенията на този доклад.

* ОВ: моля да поставите номера на регламента, съдържащ се в PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)).

Член 11

Програмни документи за географските програми

1. При подготовката, изпълнението и прегледа на всички програмни документи съгласно настоящия член се спазват принципите за съгласуваност на политиките за развитие и за ефективност на помощта, а именно демократична ангажираност, партньорство, координация, хармонизация, съответствие със системите на партньорската държава или регион, прозрачност, взаимна отчетност и ориентация към постигането на резултати, установени в член 3, параграфи 4—8. Когато е възможно, периодът на програмиране се синхронизира с циклите на изпълнение на стратегиите в партньорските държави.

Програмните документи за географските програми, включително съвместните документи за програмиране, се основават, доколкото е възможно, на диалог между Съюза, държавите членки и съответната партньорска държава или регион, включително националните и регионалните парламенти, като включват гражданското общество, местните органи и други страни, така че да се засили ангажираността с процеса и да се насърчи подкрепата за националните стратегии за развитие, по-специално тези за намаляване на бедността.

2. Стратегическите документи се изготвят от Съюза за съответната партньорска държава или регион с цел да осигури съгласувана рамка за сътрудничество за развитие между Съюза и тази партньорска държава или регион и които са съгласувани с общата цел и обхват, задачи, принципи и разпоредби за политиката съгласно настоящия регламент.

3. Не се изисква стратегически документ за:

- а) държави, които разполагат с национална стратегия за развитие под формата на национален план за развитие или подобен документ за развитие, приет от Комисията като основа за съответната многогодишна индикативна програма, при приемането на този документ;
- б) държави от региони, за които вече е изготвен съвместен рамков документ, в който се определя цялостна стратегия на Съюза, включително отделна глава за политиката в областта на развитието;
- в) държави или региони, за които е договорен съвместен документ за многогодишно програмиране между Съюза и държавите членки;
- г) региони, които разполагат със съвместно договорена стратегия със Съюза;
- д) държави, в които Съюзът има намерение да синхронизира стратегията си с нов национален цикъл, започващ преди 1 януари 2017 г.; в такива случаи многогодишната индикативна програма за междинния период между 1 януари 2014 г. и започването на новия национален цикъл съдържа отговора на Съюза за тази държава.
- е) държави или региони, получаващи разпределени финансови средства от Съюза съгласно настоящия регламент в размер, който не надвишава 50 000 000 EUR за периода 2014—2020 г.;

В случаите, посочени в първа алинея, букви б) и е), многогодишната индикативна програма за съответната държава или регион съдържа стратегията на Съюза за развитие по отношение на въпросната държава или регион.

4. Стратегическите документи се преразглеждат в средата на срока или ad hoc при необходимост, в съответствие по целесъобразност с принципите и процедурите, определени в споразуменията за партньорство и сътрудничество, сключени със съответните партньорски държави или региони.
5. Изготвят се многогодишни индикативни програми за географски програми за всяка държава или регион, които получават индикативно разпределени финансови средства на Съюза съгласно настоящия регламент. Освен за държавите или регионите, посочени в параграф 3, първа алинея, букви д) и е), тези документи се изготвят въз основа на стратегическите документи или равностойни документи съгласно посоченото в параграф 3.

За целите на настоящия регламент съвместният документ за многогодишно програмиране, предвиден в параграф 3, първа алинея, буква в) от настоящия член, може да бъде считан за многогодишната индикативна програма, ако отговаря на принципите и условията в настоящия параграф, включително индикативно разпределение на средствата, и процедурите, предвидени в член 15.

В многогодишните индикативни програми за географски програми се излагат приоритетните области, избрани за финансиране на Съюза, специфичните цели, очакваните резултати, ясни, конкретни и прозрачни показатели за изпълнение и индикативното разпределение на финансови средства както общо, така и по приоритетни области, и където е приложимо — условията във връзка с помощта.

Комисията приема многогодишното индикативно разпределение на финансови средства в рамките на всяка географска програма в съответствие с общите принципи на настоящия регламент, въз основа на критериите по член 3, параграф 2, и като взема под внимание, успоредно със спецификата на различните програми, конкретните трудности, пред които са изправени държавите или регионите в ситуация на криза, уязвимост, нестабилност, конфликт или предразположени към бедствия.

Където е подходящо, разпределението на финансови средства може да се представи под формата на интервал и/или известно количество средства могат да се оставят неразпределени. Не може да се предвиждат разпределения на финансови средства след периода 2014-2020 г., освен ако не са изрично обвързани с наличието на ресурси след този период.

Многогодишните индикативни програми за географски програми могат да се преразглеждат при необходимост, включително по отношение на ефективността на изпълнението, като се вземат предвид междинните прегледи или прегледите *ad hoc* на стратегическия документ, на който се основават.

Индикативните разпределения на финансови средства, приоритетите, специфичните цели, очакваните резултати, показателите за изпълнение и където е приложимо — условията във връзка с помощта, може също да се адаптират в резултат на прегледите, по-специално вследствие на кризисни или следкризисни ситуации.

Такива прегледи следва да обхващат нуждите, както и ангажиментите и напредъка по отношение на договорените цели за развитие, включително тези, отнасящи се до правата на човека, демокрацията, правовата държава и доброто управление.

6. Комисията прави отчет за съвместното програмиране с държавите членки в рамките на междинния доклад за преглед, посочен в член 17 от Регламент (ЕС) № .../2014*, и отправя препоръки, в случаите когато съвместното програмиране не е постигнато изцяло.

Член 12

Програмиране за държави и региони в кризисни, следкризисни ситуации или ситуации на нестабилност

1. При изготвянето на програмните документи за държави и региони в кризисни, следкризисни ситуации или ситуации на нестабилност или при предразположеност към природни бедствия надлежно се вземат предвид уязвимостта, специалните нужди и обстоятелства на съответните държави или региони.

Следва да се отделя достатъчно внимание на мерките за предотвратяване на конфликти, държавното изграждане и изграждането на мира, помиряване на народите след приключването на конфликтите и възстановяване, както и на ролята на жените и правата на децата в тези процеси.

Когато партньорските държави или региони пряко участват или са засегнати от кризисна, следкризисна ситуация или ситуация на нестабилност, се обръща специално внимание на засилването на координацията между помощта, възстановяването и развитието сред всички съответни участници, с цел да се подпомогне преходът от извънредна ситуация към фаза на развитие.

* ОБ: моля да поставите номера на регламента, съдържащ се в PE-CONS 130/2013 (2011/0415 (COD)).

В програмните документи за държави и региони в ситуации на нестабилност или при предразположеност към природни бедствия, се предвиждат превенция и готовност за справяне с бедствия и управление на последиците от такива бедствия и справяне с уязвимостта от сътресения и укрепване на устойчивостта.

2. По надлежно обосновани наложителни причини за спешност, като кризи или непосредствени заплахи за демокрацията, правовата държава, правата на човека или основните свободи, Комисията може да приема актове за изпълнение с незабавно приложение в съответствие с процедурата, посочена в член 16, параграф 4 от Регламент (ЕС) № .../2014* за промяна на стратегическите документи и многогодишните индикативни програми, посочени в член 11.

Такива прегледи може да имат за резултат специфична и адаптирана стратегия, за да се гарантира преходът към дълготрайно сътрудничество и развитие, като се насърчава по-добра координация и преход между хуманитарните инструменти и инструментите на политиката за развитие.

* ОВ: моля да поставите номера на регламента, който се съдържа в PE-CONS 130/2013 (2011/0415 (COD)).

Член 13

Програмни документи за тематичните програми

1. В многогодишните индикативни програми за тематичните програми се излага стратегията на Съюза за съответната тема, а по отношение на програмата „Глобални обществени блага и предизвикателства“ — за всяка област на сътрудничество се посочват избраните за финансиране от Съюза приоритети, специфичните цели, очакваните резултати, ясни, конкретни и прозрачни показатели за изпълнение, международната ситуация и дейностите на основните партньори и където е приложимо — условията във връзка с помощта.

По целесъобразност се определят приоритетите по отношение на ресурсите и интервенциите с цел участие в глобални инициативи.

Многогодишните индикативни програми за тематични програми допълват географските програми и са съгласувани със стратегическите документи, посочени в член 11, параграф 2.

2. В многогодишните индикативни програми за тематични програми се описва индикативното разпределение на финансовите средства общо по области на сътрудничество и по приоритети. Където е подходящо, индикативното разпределение на финансови средства може да се представи под формата на интервал и/или известно количество средства могат да се оставят неразпределени.

Многогодишните индикативни програми за тематични програми се преразглеждат, когато е необходимо за ефективното им изпълнение, като се вземат предвид всички междинни прегледи или прегледи *ad hoc*.

Индикативните разпределения на финансови средства, специфичните приоритети, очакваните резултати, показателите за изпълнение и където е приложимо — условията във връзка с помощта, може също да се адаптират в резултат на прегледите.

Член 14

Програмни документи за Панафриканската програма

1. При подготовката, изпълнението и прегледа на програмните документи за Панафриканската програма се спазват принципите за ефективност на помощта, установени в член 3, параграфи 4—8.

Програмните документи за Панафриканската програма се основава на диалог с всички заинтересовани страни, като например Панафриканския парламент.

2. В многогодишната индикативна програма за Панафриканската програма се излагат приоритетните области, избрани за финансиране, специфичните цели, очакваните резултати, ясни, конкретни и прозрачни показатели за изпълнение и където е приложимо — условията във връзка с помощта.

Многогодишната индикативна програма за Панафриканската програма е съгласувана с географските и тематичните програми съгласно настоящия регламент.

3. В многогодишната индикативна програма за Панафриканската програма се описва индикативното разпределение на финансовите средства общо по области на действие и по приоритети. Ако е подходящо, индикативното разпределение на финансови средства може да се направи под формата на интервал.

Многогодишната индикативна програма за Панафриканската програма може да се преразглежда при необходимост, за да се отговори на непредвидени предизвикателства или проблеми с изпълнението, както и да се вземе предвид евентуален преглед на стратегическото партньорство.

Член 15

Одобрене на стратегически документи и приемане на многогодишни индикативни програми

1. Чрез актове за изпълнение Комисията одобрява стратегическите документи, посочени в член 11, и приема многогодишните индикативни програми, посочени в членове 11, 13 и 14. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № .../2014*. Тази процедура се прилага и по отношение на прегледи, които са в състояние значително да изменят стратегията или нейното програмиране.
2. При надлежно обосновани наложителни причини за спешност, като кризи или непосредствени заплахи за демокрацията, правовата държава, правата на човека или основните свободи, Комисията може да извършва преглед на стратегически документи, посочени в член 11, и многогодишни индикативни програми, посочени в членове 11, 13 и 14, в съответствие с процедурата, посочена в член 16, параграф 4 от Регламент (ЕС) №3 .../2014*.

* ОБ: моля да поставите номера на регламента, който се съдържа в PE-CONS 130/2013 (2011/0415 (COD)).

ДЯЛ IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 16

Участие на трета държава, която не отговаря на критериите за финансиране съгласно настоящия регламент

При извънредни и надлежно обосновани обстоятелства и без да се засяга член 2, параграф 3 от настоящия регламент, с оглед да се гарантира съгласуваност и ефективност на финансирането от Съюза или да се насърчи регионалното или трансрегионалното сътрудничество Комисията може да реши, в рамките на многогодишните индикативни програми съгласно член 15 или съответните мерки за изпълнение съгласно член 2 от Регламент (ЕС) № .../2014*, да разшири допустимостта на действията, така че да бъдат обхванати държави и територии, които в противен случай не биха отговаряли на критериите за финансиране в съответствие с член 1 от настоящия регламент, когато действието, което трябва да се изпълни, е с глобален, регионален, трансрегионален или трансграничен характер.

* ОВ: моля да поставите номера на регламента, съдържащ се в 130/2013 (2011/0415 (COD)).

Член 17

Делегиране на правомощия на Комисията

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 18, с които се изменят:
 - а) подробностите за областите на сътрудничество, посочени в:
 - i) член 5, параграф 3, съгласно предвиденото в приложение I, части А и Б;
 - ii) член 7, параграф 2, съгласно предвиденото в приложение II, част А;
 - iii) член 8, параграф 2, съгласно предвиденото в приложение II, част Б;
 - iv) член 9, параграф 3, съгласно предвиденото в приложение III, по-специално като последващи действия във връзка със срещите на високо равнище Африка—ЕС;
 - б) индикативното разпределение на финансови средства по географските програми и по тематична програма „Глобални обществени блага и предизвикателства“, както е посочено в приложение IV. Измененията не водят до намаляване на първоначалната сума с повече от 5 % освен за разпределения съгласно приложение IV, точка 1, буква б).

2. По-специално, след публикуването на междинния доклад за преглед, посочен в член 17 от Регламент (ЕС) № .../2014* и въз основа на препоръките, съдържащи се в този доклад, Комисията приема делегираните актове, посочени в параграф 1, до 31 март 2018 г.

Член 18

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 17, се предоставя на Комисията за срока на действие на настоящия регламент.
3. Делегирането на правомощията, посочени в член 17 може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

* ОБ: моля да поставите номера на регламента, съдържащ се в PE-CONS 130/2013 (2011/0415 (COD)).

5. Делегиран, приет съгласно член 17, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и на Съвета, или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 19

Комитет

1. Комисията се подпомага от комитет ("Комитета за ИСР"). Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. Наблюдател от ЕИБ участва в работата на Комитета за ИСР по въпросите, отнасящи се до ЕИБ.

Член 20

Финансов пакет

1. Финансовият пакет за изпълнението на настоящия регламент за периода 2014—2020 г. е в размер на 19 661 639 000 EUR.

Годишните бюджетни кредити се разрешават от Европейския парламент и Съвета в границите, посочени в многогодишната финансова рамка.

2. Индикативните суми, разпределени за всяка програма, посочена в членове 5—9 за периода 2014—2020 г., са определени в приложение IV.
3. В съответствие с член 18, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1288/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹ индикативна сума в размер на 1 680 000 000 EUR се отпуска от различните инструменти за финансиране на външна дейност –(Инструмента за сътрудничество за развитие, Европейския инструмент за съседство, Инструмента за партньорство за сътрудничество с трети държави и Инструмента за предприєдинителна помощ) за действия във връзка с образователната мобилност към или от държави партньори по смисъла на Регламент (ЕС) № 1288/2013, и за действия по сътрудничеството и политическия диалог с органи, институции и организации от тези държави.

Регламента (ЕС) № 1288/2013 се прилага за използването на тези средства.

Финансирането ще бъде предоставено чрез два многогодишни транша, покриващи съответно само първите четири години и останалите три години. Това финансиране ще бъде отразено в многогодишното индикативно програмиране, предвидено в настоящия регламент, в съответствие с идентифицираните нужди и приоритети на съответните държави. Разпределението на средства може да бъде преразгледано в случай на сериозни непредвидени обстоятелства или важни политически промени в съответствие с външните приоритети на ЕС.

¹ Регламент (ЕС) № 1288/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на „Еразъм +“ — програма на Съюза в областта на образованието, обучението, младежта и спорта и за отмяна на решения № 1719/2006/ЕО, № 1720/2006/ЕО и № 1298/2008/ЕО (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 50).

4. Финансирането по настоящия регламент за действия, посочени в параграф 3, не надхвърля 707 000 000 EUR. Средствата се осигуряват от финансовите средства, отпуснати за географските програми, и се посочват очакваните регионални разпределения и видовете дейности. Финансирането по настоящия регламент за целите на финансирането на дейности, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) № 1288/2013, се използват за действия в полза на партньорските държави, обхванати от настоящия регламент, като се обръща специално внимание на най-бедните държави. Действията относно мобилността на студенти и персонал, финансирани чрез разпределените средства от настоящия регламент, акцентира върху области, които са свързани с приобщаващото и устойчиво развитие на развиващите се страни.
5. Комисията включва в своя годишен доклад относно изпълнението на настоящия регламент, както е предвидено в член 13 от Регламент (ЕС) № .../2014* списък на всички действия, посочени в параграф 3 от настоящия член, финансирани със средства по настоящия регламент, включително тяхното съответствие с целите и принципите, установени в членове 2 и 3 от настоящия регламент.

Член 21

Европейска служба за външна дейност

Настоящият регламент се прилага в съответствие с Решение 2010/427/ЕС.

* ОБ: моля да поставите номера на регламента, който се съдържа в PE-CONS 130/2013 (2011/0415 (COD)).

Член 22
Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОБЛАСТИ НА СЪТРУДНИЧЕСТВО СЪГЛАСНО ГЕОГРАФСКИТЕ ПРОГРАМИ

A. ОБЩИ ОБЛАСТИ НА СЪТРУДНИЧЕСТВО СЪГЛАСНО ГЕОГРАФСКИТЕ ПРОГРАМИ

Географските програми се основават на областите на сътрудничество, изложени по-долу, които не следва да се разбират като сектори. Ще бъдат установени приоритети в съответствие с международните ангажименти, които Съюзът е поел в областта на политиката за развитие, и по-специално Целите на хилядолетието за развитие (ЦХР) и международно договорените нови цели за развитие след 2015 г., които променят или заменят ЦХР, както и въз основа на политически диалог с всяка допустима партньорска държава или регион.

I. Права на човека, демокрация и добро управление

a) Права на човека, демокрация, и правова държава

- i) подкрепа за демократизацията и укрепване на демократичните институции, в това число ролята на парламентите,
- ii) укрепване на правовия ред и независимостта на съдебната система и системата за закрила и осигуряване на безпрепятствен и равен достъп на всички до правосъдие,
- iii) подкрепа за прозрачната и подлежаща на отчетност дейност на институциите и децентрализация; насърчаване на участието в социален диалог в рамките на държавата и на други видове диалог относно управлението и правата на човека,

- iv) насърчаване на свободата на медиите, включително за модерните средства за комуникация,
 - v) насърчаване на политическия плюрализъм, защитата на гражданските, културните, икономическите, политическите и социалните права и закрила на лицата от малцинствата и най-уязвимите групи,
 - vi) подкрепа за борбата с всякаква дискриминация и дискриминационни практики на всякаква основа, наред с другото, въз основа на расов или етнически произход, каста, религия или убеждения, пол, полова идентичност или сексуална ориентация, социална принадлежност, увреждане, здравен статус или възраст,
 - vii) насърчаване на регистрацията на гражданското състояние, особено вписването на раждане и смърт;
- б) Равенство между половете, повишаване на ролята на жените и равни възможности за тях
- i) насърчаване на равенството между половете и безпристрастието,
 - ii) защита на правата на жените и момичетата, в това число чрез действия за борба с детските бракове и други вредни традиционни практики, като гениталното осакатяване на жени и всякаква форма на насилие срещу жени и момичета, и подкрепа за жертвите на основано на пола насилие,
 - iii) насърчаване на повишаване на ролята на жените, включително в ролята им на участници за развитие и миротворци;

- в) Управление на публичния сектор на централно и местно равнище
- i) подкрепа за развитието на публичния сектор с цел подобряване на универсалния и недискриминационен достъп до основни услуги, особено здравеопазване и образование,
 - ii) подкрепа за програми за подобряване на определянето на политиките, управлението на публичните финанси, в това число създаването и укрепването на органите и мерките за одит, контрол и борба с измамите, както и институционалното развитие, включително управлението на човешките ресурси,
 - iii) повишаване на техническата компетентност на парламентите, която да им позволи да правят оценка и да допринасят за формулирането и надзора на националните бюджети, включително вътрешните приходи от добив на суровини и данъчни въпроси;
- г) Данъчна политика и администрация
- i) подкрепа за изграждането или укрепването на справедливи, прозрачни, ефективни, прогресивни и устойчиви вътрешни данъчни системи,
 - ii) укрепване на капацитета за мониторинг в развиващите се държави в борбата срещу укриването на данъци и незаконните финансови потоци,
 - iii) подкрепа за изготвянето и разпространението на материали относно данъчната измама и последиците от нея, по-конкретно от надзорни органи, парламенти и организации на гражданското общество,
 - iv) подкрепа за многостранни и регионални инициативи в областта на данъчната администрация и данъчните реформи,

- v) подкрепа за по-ефективното участие на развиващите се държави в международните структури и процеси за сътрудничество в данъчната област,
 - vi) подкрепа за включването на отчитане за всяка държава и всеки проект в законодателствата на държавите партньори с цел да се повиши финансовата прозрачност;
- д) Борба с корупцията
- i) подпомагане на държавите партньори в борбата с всички форми на корупция, включително чрез застъпничество, повишаване на осведомеността и отчетност,
 - ii) повишаване на капацитета на контролиращите и надзорните органи и на съдебната власт;
- е) Гражданско общество и местни органи
- i) подкрепа за изграждането на капацитет на организациите на гражданското общество, за да получат по-голяма гласност и да се засили активното им участие в процеса на развитие, както и да се благоприятства политическият, социалният и икономическият диалог,
 - ii) подкрепа за изграждането на капацитет на местните органи и мобилизиране на техния експертен опит с цел да се насърчи териториален подход към развитието, в това число процесите на децентрализация;
 - iii) насърчаване на благоприятна среда за гражданско участие и действия на гражданското общество;

- ж) Утвърждаване и защита на правата на децата
 - i) насърчаване предоставянето на правни документи,
 - ii) подкрепа за адекватен и здравословен стандарт на живот и здравословно съзряване,
 - iii) осигуряване на предоставянето на основно образование за всички.

- II. Приобщаващ и устойчив растеж за човешко развитие
 - а) Здравеопазване, образование, социална закрила, заетост и култура
 - i) подкрепа за секторните реформи, които повишават достъпа до основни социални услуги, и по-специално до качествени здравни и образователни услуги, с основен акцент върху съответните ЦХР и върху достъпа на бедните, маргинализирани и уязвими групи до такива услуги,
 - ii) укрепване на местния капацитет за отговор на предизвикателствата в глобален, регионален и местен план, включително чрез използване на секторна бюджетна подкрепа със засилен политически диалог,
 - iii) укрепване на здравните системи, наред с другото чрез справяне с недостига на квалифицирани доставчици на здравни услуги, справедливо финансиране на здравеопазването и повишаване на достъпността на лекарствата и ваксините за бедните,

- iv) насърчаване на пълното и ефективно прилагане на Пекинската платформа за действие и Програмата за действие на Международната конференция за населението и развитието, и резултатите от свързаните с тях конференции за преглед и в този контекст сексуалното и репродуктивното здраве и права,
- v) гарантиране на адекватно предлагане на достъпна питейна вода с добро качество, подходящи канализационни услуги и хигиена,
- vi) засилване на подкрепата за качествено образование и равен достъп до него,
- vii) подкрепа за професионалното обучение за целите на пригодността за заетост и капацитета за провеждане на научни изследвания и използване на резултатите от тях в полза на устойчивото развитие,
- viii) подкрепа за националните схеми и минималните изисквания за социална закрила, включително социално-осигурителните системи за здравни и пенсионноосигурителни схеми, с акцент върху намаляването на неравенството,
- ix) подкрепа за програмата за достойни условия на труд и насърчаване на социалния диалог,
- x) насърчаване на межкултурния диалог, културното многообразие и зачитането на достойнствата на всяка една култура,
- xi) насърчаване на международното сътрудничество, за да се стимулира приносът на културните индустрии за икономическия растеж в развиващите се държави, така че да се използва напълно потенциалът му за борба с бедността, включително чрез разглеждане на въпроси като достъпа до пазара и правата върху интелектуалната собственост;

- б) Бизнес среда, регионална интеграция и световни пазари
- i) подкрепа за развитието на конкурентен местен частен сектор, включително чрез изграждането на местен институционален и бизнес капацитет,
 - ii) подкрепа за развитието на местни системи за производство и на местни предприятия, включително екологосъобразни предприятия,
 - iii) насърчаване на малките и средни предприятия (МСП), микропредприятията и кооперациите и на справедливата търговия,
 - iv) насърчаване на развитието на местни, вътрешни и регионални пазари, в това число на пазари за екологосъобразни стоки и услуги,
 - v) подкрепа за реформи на законодателната и регулаторна рамка и тяхното изпълнение,
 - vi) улесняване на достъпа до стопански и финансови услуги, като микрокредитиране и спестовни влогове, микрофинансиране и парични преводи,
 - vii) подкрепа за прилагането на международно договорени трудови права,
 - viii) създаване и подобряване на закони и на поземлени регистри за защита на правата на поземлена и интелектуална собственост,
 - ix) насърчаване на политики в областта на научните изследвания и иновациите, които допринасят за устойчиво и приобщаващо развитие,

- x) насърчаване на инвестиции, които създават трайна заетост, включително чрез механизми за комбиниране, с акцент върху финансирането на домашни дружества и привличане на домашни капитали, по-конкретно на равнище МСП, и подкрепа за развитието на човешките ресурси,
 - xi) подобряване на инфраструктурата при пълно зачитане на социалните и екологичните стандарти,
 - xii) насърчаване на секторни подходи за устойчив транспорт, посрещане на нуждите на държавите партньори, гарантиране на безопасност, достъпност и ефикасност на транспорта, както и свеждане до минимум на отрицателните последици за околната среда,
 - xiii) сътрудничество с частния сектор за засилване на социално отговорното и устойчиво развитие, насърчаване на корпоративна социална и екологична отговорност, отчетност и социален диалог,
 - xiv) подпомагане на развиващите се държави в търговията и в усилията за регионална и континентална интеграция и осигуряване на помощ за тяхното плавно и постепенно интегриране в световната икономика,
 - xv) подкрепа за по-широк достъп до информационни и комуникационни технологии за преодоляване на цифровото разделение;
- в) Устойчиво селско стопанство, продоволствена и хранителна сигурност
- i) съдействие за изграждането на устойчивост на развиващите се държави срещу сътресения (като оскъдни ресурси и предлагане, нестабилност на цените) и за справяне с неравенството чрез предоставяне на по-добър достъп на бедните до земя, храна, вода, енергия и финанси, без да се вреди на околната среда,

- ii) подкрепа за устойчиви селскостопански практики и съответните селскостопански проучвания и съсредоточаване върху селското стопанство на дребни производители и на селския поминък,
 - iii) подкрепа за жените, заети в селското стопанство,
 - iv) насърчаване на правителствените усилия за улесняване на социално и екологично отговорни частни инвестиции,
 - v) подкрепа за стратегически подход по отношение на продоволствената сигурност, с акцент върху наличността на храните, достъпа, инфраструктурата, съхранението и храненето,
 - vi) справяне с несигурността на прехраната и недохранването чрез набор от основни интервенции в ситуации на преход и нестабилност,
 - vii) подкрепа за ръководено от страната, приобщаващо, децентрализирано и екологично устойчиво териториално развитие;
- г) Устойчива енергия
- i) подобряване на достъпа до съвременни, достъпни, устойчиви, ефикасни, чисти и възобновяеми енергийни услуги,
 - ii) насърчаване на местни и регионални устойчиви енергийни решения и децентрализирано производство на енергия;

- д) Управление на природните ресурси, включително земята, горите и водите, и по-конкретно:
- i) подкрепа за надзорните процеси и органи и подкрепа на управленските реформи, които насърчават устойчивото и прозрачно управление и опазването на природните ресурси,
 - ii) насърчаване на справедливия достъп до вода, както и интегрирано управление на водните ресурси и управление на речните басейни,
 - iii) насърчаване на защитата и устойчивото използване на биологичното разнообразие и екосистемните услуги,
 - iv) насърчаване на устойчиви модели на производство и потребление и на безопасното и устойчиво управление на химикали и отпадъци, като се взема предвид тяхното въздействие върху здравето;
- е) Изменение на климата и околна среда
- i) насърчаване използването на по-чисти технологии, устойчива енергетика и ефективно използване на ресурсите с оглед постигането на нисковъглеродно развитие и същевременно подсилване на екологичните стандарти,
 - ii) подобряване на устойчивостта на развиващите се държави към последиците от изменението на климата чрез подпомагане на основано на екосистемите адаптиране към изменението на климата и смекчаване на неговите последици, както и на мерки за намаляване на риска от бедствия,

- iii) подпомагане на прилагането на съответните многостранни споразумения в областта на околната среда, и по-специално засилване на екологичното измерение на институционалната рамка за устойчиво развитие и насърчаване на опазването на биологичното разнообразие,
- iv) подпомагане на партньорските държави за справяне с предизвикателствата на разселването и миграцията, предизвикани от последиците от изменението на климата, както и за възстановяване на поминъка на бежанците, преселили се поради изменението на климата.

III. Други области от значение за развитието

а) Миграция и убежище

- i) подпомагане на целенасочените усилия за пълноценно използване на взаимовръзката между миграцията, мобилността, заетостта и намаляването на бедността, така че миграцията да се превърне в положителна сила за развитие, и намаляване на „изтичането на мозъци“,
- ii) подпомагане на развиващите се държави в приемането на дългосрочни политики за управление на миграционните потоци, които зачитат правата на човека на мигрантите и техните семейства и повишават тяхната социална закрила;

б) Свързване на хуманитарната помощ със сътрудничеството за развитие

- i) възстановяване и оздравяване, в средносрочен и дългосрочен план, на региони и държави, засегнати от конфликти, както и от природни или предизвикани от човека бедствия,

- ii) провеждане на средносрочни и дългосрочни дейности, насочени към придобиване на самостоятелност и интегриране или реинтеграция на изселените лица, като се свързват хуманитарната помощ, възстановяването и развитието;
- в) Устойчивост и намаляване на риска от бедствия
- i) в ситуации на нестабилност — подкрепа за доставката на основни услуги и изграждане на легитимни, ефективни и устойчиви публични институции и активно и организирано гражданско общество в партньорство със съответната държава;
 - ii) принос към подхода за предотвратяване на нестабилност на държавата, на конфликти, природни бедствия и други видове кризи чрез подпомагане на усилията на партньорските държави и на регионалните организации за укрепване на системите за ранно предупреждение и на демократичното управление и за изграждане на институционален капацитет,
 - iii) подкрепа за намаляване на опасността от бедствия, за подготвеността за бедствия и предотвратяването им и за справяне с последиците от тях;
- г) Развитие и сигурност, включително предотвратяване на конфликти
- i) справяне с първопричините за конфликти, включително бедността, деградацията, експлоатацията и неравномерното разпределение и достъп до земята и природните ресурси, слабото управление, нарушенията на правата на човека и неравенството между половете, като средство за подпомагане на предотвратяването и разрешаването на конфликти и изграждането на мир,
 - ii) насърчаване на диалога, участието и помиряването с оглед насърчаването на мира и предотвратяването на прояви на насилие в съответствие с най-добрите международни практики,

- iii) насърчаване на сътрудничеството и реформата на политиките в областите на сигурността и правосъдието, борбата с наркотиците и с другите видове трафик, включително трафика на хора, корупцията и прането на пари.

Б. СПЕЦИФИЧНИ ОБЛАСТИ НА СЪТРУДНИЧЕСТВО ПО РЕГИОНИ

Съюзът подпомага действия и диалог по сектори в съответствие с член 5, и с част А от настоящото приложение, и с общото намерение и обхват, цел и общи принципи на настоящия регламент. Особено внимание се обръща на посочените по-долу области, които отразяват съвместно договорени стратегии.

I. Латинска Америка

- а) насърчаване на социалното сближаване, по-специално социалното приобщаване, достойния труд и равнопоставеността, равенството между половете и повишаване на ролята на жените;
- б) предприемане на мерки по въпроси, свързани с управлението, и подпомагане на реформи на политики, по-специално в областите на социалните политики, управлението на публичните финанси и данъчното облагане, сигурността (включително наркотици, престъпност и корупция), укрепването на доброто управление и публичните институции на местно, национално и регионално равнище (включително чрез иновативни механизми за осигуряване на техническо сътрудничество, например Техническа помощ и обмен на информация (TAIEX) и туининг), защита на правата на човека, включително правата на малцинствата, коренното население и потомците на африкански изселници, зачитане на основните трудови стандарти, установени от Международната организация по труда (МОТ), околна среда, борбата срещу дискриминацията, борбата със сексуалното и основаното на пола насилие и насилието над деца и борбата срещу производството, употребата и трафика на наркотици;

- в) подпомагане на активно, организирано и независимо гражданско общество и укрепване на социалния диалог чрез подкрепа за социалните партньори;
- г) укрепване на социалното сближаване, най-вече в създаването и укрепването на устойчиви системи за социална закрила, включително социално осигуряване, и данъчни реформи, укрепване на капацитета на данъчните системи и борба с измамите и укриването на данъци, което допринася за засилване на равенството и разпределението на богатата;
- д) съдействие за изпълнението на задълженията на държавите от Латинска Америка за осигуряване на дължима грижа за предотвратяването, разследването, съдебното преследване, наказването на убийствата на жени и обезщетяването и отделянето на внимание на такива убийства;
- е) подпомагане на различни процеси на регионална интеграция и свързване на мрежови инфраструктури, като същевременно се гарантира взаимно допълване с дейностите, подпомагани от ЕИБ и други институции;
- ж) предприемане на мерки по взаимовръзката между развитие и сигурност;
- з) укрепване на капацитета за предоставяне на универсален достъп до качествени основни социални услуги, по-специално в секторите на здравеопазването и образованието;

- и) подкрепа за политики в областта на образованието и развитието на общо пространство за висше образование в Латинска Америка;
- й) преодоляване на икономическата уязвимост и осъществяване на принос за структурното преобразуване чрез създаването на силни партньорства въз основа на открити и лоялни търговски отношения, продуктивни инвестиции за повече и по-добри работни места в рамките на „зелената“ и приобщаваща икономика, трансфер на знания и сътрудничество в областта на научноизследователската дейност, иновациите и технологиите и насърчаване на устойчив и приобщаващ растеж във всичките му измерения, като се обръща особено внимание на предизвикателствата, свързани с миграционните потоци, продоволствената сигурност (включително устойчивото селско стопанство и рибарство), изменението на климата, устойчивите източници на енергия и опазването и подобряването на биологичното разнообразие и услугите, свързани с екосистемите, включително водите, почвите и горите; оказване на подкрепа за развитието на микропредприятията и МСП като главен източник на приобщаващ растеж, развитие и работни места; насърчаване на помощта за развитие в областта на търговията с цел да се гарантира, че микропредприятията и МСП в Латинска Америка могат да се възползват от възможностите за търговия на международно равнище; като се вземат предвид промените в режима за схемата на общи преференции;
- к) смекчаване на отрицателното въздействие, което ще окаже върху икономиката на много държави от този регион изключването им от схемата на общи преференции;
- л) осигуряване на подходящи последващи действия във връзка с краткосрочни спешни мерки, насочени към възстановяване от бедствия или кризи и осъществени чрез други инструменти за финансиране.

II. Южна Азия

1) Насърчаване на демократичното управление

- а) оказване на подкрепа за демократичните процеси, насърчаване на реалното демократично управление, укрепване на публичните институции и органи (включително на местно равнище), подпомагане на ефективното децентрализиране, държавното реструктуриране и изборните процеси;
- б) подкрепа за развитието на активно, организирано и независимо гражданско общество, в това число медиите и укрепване на социалния диалог чрез подкрепа за социалните партньори;
- в) изграждане и укрепване на легитимни, ефективни и подлежащи на отчетност публични институции, насърчаване на институционалните и административните реформи, доброто управление, борбата с корупцията и управлението на публичните финанси, и подкрепа на правовата държава;
- г) укрепване на защитата на правата на човека, включително правата на малцинствата, коренното население и уязвимите групи, борбата с дискриминацията, със сексуалното и основаното на пола насилие и насилието над деца и трафика на хора;

д) защита на правата на човека чрез насърчаване на институционални реформи (включително за добро управление и борба с корупцията, за управление на публичните финанси, за данъчно облагане и реформа на публичната администрация) и законодателни, административни и регулаторни реформи в съответствие с международните стандарти, особено в нестабилни държави и страни в конфликт и в следконфликтни ситуации.

2) Насърчаване на социалното приобщаване и човешкото развитие във всички негови измерения

а) насърчаване на социалното сближаване, по-специално социалното приобщаване, достойния труд, равнопоставеността и равенството между половете чрез образованието, здравеопазването и други социални политики;

б) укрепване на капацитета за предоставяне на универсален достъп до основни социални услуги, по-специално в секторите на здравеопазването и образованието; подобряване на достъпа до образование за всички с оглед повишаване на знанията, уменията и пригодността за заетост на пазара на труда, включително – когато е приложимо – чрез преодоляване на неравенството и дискриминацията въз основа на работа и произход и по-специално на дискриминацията въз основа на кастов признак;

- в) утвърждаване на социалната закрила и приобщаване, достойния труд и основните трудови стандарти, равнопоставеността и равенството между половете чрез образование, здравеопазване и други социални политики;
 - г) насърчаване на висококачествени образователни услуги, услуги за професионално обучение и здравни услуги, достъпни за всички (включително за момичетата и жените);
 - д) в контекста на връзката между сигурност и развитие — борба срещу насилието, основано на пола и произхода, срещу отвличането на деца, корупцията и организираната престъпност, производството, употребата и трафика на наркотици и срещу други форми на трафик;
 - е) създаване на ориентирани към развитието партньорства в сферата на селското стопанство, развитието на частния сектор, търговията, инвестициите, помощите, миграцията, научноизследователската дейност, иновациите и технологиите и предоставяне на публични средства, насочени към намаляване на бедността и към социално приобщаване;
- 3) Подпомагане на устойчивото развитие, повишаване на устойчивостта на обществата в Южна Азия по отношение на изменението на климата и природните бедствия
- а) насърчаване на устойчив и приобщаващ растеж и поминък, интегрирано развитие на селските райони, устойчиво селско и горско стопанство, продоволствена сигурност и изхранване;
 - б) насърчаване на устойчивото използване на природните ресурси и възобновяемата енергия, защита на биологичното разнообразие, управление на водите и отпадъците, опазване на почвите и горите;
 - в) принос за усилията за справяне с изменението на климата чрез оказване на подкрепа за мерки за адаптиране, смекчаване и намаляване на риска от бедствия;

- г) подпомагане на усилията за подобряване на икономическата диверсификация, конкурентоспособността и търговията, развитието на частния сектор със специален акцент върху микропредприятията и МСП, и кооперациите;
 - д) насърчаване на устойчиво потребление и производство, както и инвестиции в чисти технологии, устойчива енергетика, транспорт, устойчиво селско стопанство и рибарство, опазване и подобряване на биологичното разнообразие и екосистемните услуги, включително води и гори, както и създаване на условия за достоен труд в сферата на „зелената“ икономика;
 - е) подкрепа за подготвеността за справяне с бедствия и възстановяването след бедствия в дългосрочен план, включително в областта на продоволствената и хранителната сигурност и помощта за изселени лица;
- 4) Подкрепа за регионалната интеграция и сътрудничество
- а) насърчаване на регионалната интеграция и сътрудничество по ориентиран към постигането на резултати начин чрез подпомагане на регионалната интеграция и диалог, по-конкретно посредством Асоциацията за регионално сътрудничество в Южна Азия, и утвърждаване на целите на процеса от Истанбул („Сърцето на Азия“) в областта на развитието;
 - б) подпомагане на ефикасното управление на границите и трансграничното сътрудничество с цел насърчаване на устойчиво икономическо, социално и екологично развитие в граничните региони; борбата с организираната престъпност, производството, употребата и трафика на наркотици;
 - в) оказване на подкрепа за регионални инициативи, атакуващи основните заразни болести; принос за превенцията и реагирането на рискове за здравето, включително възникващите при контакт между животни, хора и техните разнообразни среди.

III. Северна и Югоизточна Азия

1) Насърчаване на демократичното управление

- а) допринасяне за демократизацията; изграждане и укрепване на законни, ефективни и подлежащи на отчетност публични институции и органи, както и защита на правата на човека чрез насърчаване на институционални реформи (включително за добро управление и борба с корупцията, за управление на публичните финанси, за данъчно облагане и реформа на публичната администрация) и законодателни, административни и регулаторни реформи в съответствие с международните стандарти, особено в нестабилни държави и страни в конфликт и в следконфликтни ситуации;
- б) укрепване на защитата на правата на човека, включително правата на малцинствата и на коренното население, насърчаване спазването на основните трудови стандарти, борба с дискриминацията, със сексуалното и основаното на пола насилие и насилието над деца, включително деца, въввлечени във въоръжени конфликти, и разглеждане на проблема с трафика на хора;
- в) подкрепа за архитектурата в областта на правата на човека на Асоциацията на страните от Югоизточна Азия (АСЕАН), и особено за работата на Междуправителствената комисия по правата на човека на АСЕАН;

- г) изграждане и укрепване на легитимни, ефективни и подлежащи на отчетност публични институции и органи;
 - д) оказване на подкрепа за активно, организирано и независимо гражданско общество; укрепване на социалния диалог чрез подкрепа за социалните партньори;
 - е) съдействие за усилията на региона за укрепване на демокрацията, правовия ред и сигурността на гражданите, включително чрез реформа в сектора на правосъдието и сигурността, и насърчаване на диалога между етносите и вероизповеданията и на мирните процеси;
 - ж) в контекста на връзката между сигурност и развитие — борба с корупцията и организираната престъпност, производството, употребата и трафика на наркотици и с други форми на трафик, както и подпомагане на ефикасното управление на граници и трансграничното сътрудничество с цел да се насърчи устойчивото икономическо, социално и екологично развитие в граничните региони; оказване на подкрепа за операции по разминирване,
- 2) Насърчаване на социалното приобщаване и човешкото развитие във всички негови измерения
- а) насърчаване на социалното сближаване, и по-специално социалното приобщаване, достойния труд и равнопоставеността, както и равенството между половете;

- б) укрепване на капацитета за предоставяне на универсален достъп до основни социални услуги, по-специално в секторите на здравеопазването и образованието; подобряване на достъпа до образование за всички с оглед повишаване на знанията, уменията и пригодността за заетост на пазара на труда, включително – когато е приложимо – чрез преодоляване на неравенството и дискриминацията въз основа на работа и произход и по-специално на дискриминацията въз основа на кастов признак;
- в) създаване на ориентирани към развитието партньорства в сферата на селското стопанство, развитието на частния сектор, търговията, инвестициите, помощите, миграцията, научноизследователската дейност, иновациите и технологиите и предоставяне на публични блага, насочени към намаляване на бедността и към социално приобщаване;
- г) подкрепа за усилията на дадения регион за превенция и реагиране на рискове за здравето, включително рискове, възникващи при контакт между животни, хора и техните разнообразни среди;
- д) насърчаване на приобщаващо образование, учене и обучение през целия живот (включително висше образование, професионално образование и обучение) и подобряване на функционирането на трудовите пазари,
- е) насърчаване на по-екологосъобразна икономика и устойчив и приобщаващ растеж, особено по отношение на селското стопанство, продоволствената и хранителната сигурност, устойчивата енергия и опазването и укрепването на биологичното разнообразие и екосистемните услуги;
- ж) в контекста на връзката между сигурността и развитието — борба срещу насилието, основано на пола и произхода, и срещу отвличането на деца.

- 3) Подпомагане на устойчивото развитие и повишаване на устойчивостта на обществата в Югоизточна Азия по отношение на изменението на климата и природните бедствия
- а) подкрепа за мерки за адаптиране към изменението на климата и смекчаване на последиците от него, насърчаване на устойчиво потребление и производство;
 - б) оказване на подкрепа за усилията на региона да интегрира въпроса за изменението на климата в стратегии за устойчиво развитие, да разработи политики и инструменти за адаптиране и смекчаване, да търси решение на отрицателните последици от изменението на климата и укрепва инициативите за дългосрочно сътрудничество, да намалява уязвимостта спрямо бедствия, да подкрепя многосекторната рамка на АСЕАН относно изменението на климата: селско и горско стопанство за продоволствена сигурност;
 - в) с оглед на нарастването на населението и промените в потребителското търсене — насърчаване на устойчиво потребление и производство, както и инвестиции в чисти технологии, по-специално на регионално равнище, устойчива енергетика, транспорт, устойчиво селско стопанство и рибарство, опазване и подобряване на биологичното разнообразие и екосистемните услуги, свързани с екосистемите, включително води и гори, както и създаване на условия за достоен труд в сферата на „зелената“ икономика.
 - г) свързване на хуманитарната помощ, възстановяването и развитието чрез мерки, които да осигуряват подходящи последващи действия във връзка с краткосрочни спешни мерки, насочени към възстановяване от бедствия или кризи и осъществявани чрез други инструменти за финансиране; подкрепа за подготовеността за справяне с бедствия и възстановяването след бедствия в дългосрочен план, включително в областта на продоволствената и хранителната сигурност и помощта за изселени лица.

- 4) Подкрепа за регионалната интеграция и сътрудничество в цяла Северна и Югоизточна Азия
- а) насърчаване на засилена регионална интеграция и сътрудничество по насочен към постигане на резултати начин чрез подкрепа за регионалната интеграция и диалог;
 - б) подкрепа за социално-икономическата интеграция и свързване на АСЕАН, включително осъществяването на свързаните с развитието цели на Икономическата общност на АСЕАН, на Генералния план относно свързването на АСЕАН и Концепцията за периода след 2015 г.;
 - в) насърчаване на помощта, свързана с търговията, и помощта за развитие, насочена към търговията, включително за да се гарантира, че микропредприятията и МСП се възползват от възможностите за търговия на международно равнище;
 - г) привличане на финансиране за устойчива инфраструктура и мрежи, благоприятстващи регионалната интеграция, социалното приобщаване и сближаване и устойчивия растеж, като същевременно се осигурява взаимно допълване с дейности, подкрепяни от ЕИБи други финансови институции на Съюза, както и с други институции в тази област;
 - д) насърчаване на диалога между институциите и държавите от АСЕАН и Съюза;
 - е) оказване на подкрепа за регионални инициативи, атакуващи основните заразни болести; принос за превенцията и реагирането на рискове за здравето, включително възникващите при контакт между животни, хора и техните разнообразни среди;

IV. Централна Азия

- а) принос към устойчивото и приобщаващо икономическо и социално развитие, социалното сближаване и демокрацията като всеобхватни цели;
- б) подкрепа за продоволствената сигурност, достъп до устойчива сигурност на енергията, водоснабдяване и канализация за местните населения; насърчаване и подпомагане на готовността за справяне с бедствия и на адаптацията към изменението на климата;
- в) подкрепа за представителни и демократично избрани парламенти, насърчаване и подкрепа за доброто управление и процесите на демократизация; добро управление на публичните финанси; принципи на правовата държава с добре функциониращи институции и действително спазване на правата на човека и равенството между половете; подкрепа за активно, организирано и независимо гражданско общество и укрепване на социалния диалог чрез подкрепа за социалните партньори;
- г) насърчаване на приобщаващ и устойчив икономически растеж, насочен към социалните и регионалните неравенства, и подпомагане на иновациите и технологиите, достойния труд, земеделието и развитието на селските райони, насърчаване на икономическа диверсификация чрез подкрепа за микропредприятията и МСП, като същевременно се стимулира развитието на регулирана и социална пазарна икономика, открита и лоялна търговия и инвестиции, включително регулаторни реформи;

- д) подпомагане на ефикасното управление на границите и трансграничното сътрудничество с цел насърчаване на устойчиво икономическо, социално и екологично развитие в граничните региони; в контекста на връзката между сигурността и развитието — борба с организираната престъпност и всички форми на трафик, включително борба с производството и употребата на наркотици, както и с отрицателните ефекти от тях, включително ХИВ/СПИН;
- е) насърчаване на двустранно и регионално сътрудничество, диалог и интеграция, включително с държави, обхванати от Европейския инструмент за съседство и други инструменти на Съюза, с цел подпомагане на реформи в политиката, включително чрез изграждане на институции, където е целесъобразно, техническа помощ (например ТАІЕХ), обмен на информация и туининг, както и чрез ключови инвестиции посредством подходящи механизми за мобилизиране на финансовите ресурси в секторите на образованието, околната среда и енергетиката, разработване на технологии с ниски нива на въглеродни емисии/устойчивост на въздействията от изменението на климата.
- ж) укрепване на капацитета за предоставяне на универсален достъп до качествени основни социални услуги, по-специално в секторите на здравеопазването и образованието; подкрепа на достъпа на населението, особено на младежите и жените, до заетост, наред с другото, чрез подкрепа за по-добро общо, професионално и висше образование.

V. Близък изток

- а) предприемане на действия по въпроси, свързани с демократизацията и управлението (включително в областта на данъчното облагане), принципа на правовата държава, правата на човека и равенството между половете, основните свободи и политическата равнопоставеност, така че да се насърчат политическите реформи, борбата с корупцията, прозрачността на съдебния процес и да се изградят законни, демократични, ефективни и отчетни публични институции, и активно, независимо и организирано гражданско общество; укрепване на социалния диалог чрез подкрепа за социалните партньори;
- б) подпомагане на гражданското общество в борбата му за защита на основните свободи, правата на човека и демократичните принципи;
- в) поощряване на приобщаващия растеж и насърчаване на социалното сближаване и развитие, по-специално създаването на работни места, социалното приобщаване, достойния труд и равнопоставеността, както и равенството между половете; укрепване на капацитета за предоставяне на универсален достъп до основни социални услуги, по-специално в секторите на здравеопазването и образованието; предприемане на действия, когато е уместно, срещу неравнопоставеността и дискриминацията въз основа на работа и произход, и по-специално дискриминация въз основа на кастова принадлежност;
- г) подпомагане на развитието на гражданска култура особено чрез обучение, образование и участие на деца, младежи и жени;

- д) насърчаване на устойчива икономическа реформа и диверсификация, открити и лоялни търговски отношения, развиване на регулирана и устойчива социална пазарна икономика, продуктивни и устойчиви инвестиции в основните сектори (като енергетиката, с акцент върху енергията от възобновяеми източници);
- е) насърчаване на добросъседски взаимоотношения, регионално сътрудничество, диалог и интеграция, включително с държави, обхванати от Европейския инструмент за съседство, и държавите от Персийския залив, обхванати от Инструмента за партньорство и други инструменти на Съюза, чрез подпомагане на усилията за интеграция в рамките на региона, например в сферите на икономиката, енергетиката, водите, транспорта и бежанците;
- ж) насърчаване на устойчиво и справедливо управление на водните ресурси, както и опазването на водните ресурси;
- з) допълване на ресурсите, предоставени съгласно настоящия регламент, със съгласувана дейност и подкрепа чрез други инструменти и политики на Съюза, които могат да се насочат към достъпа до вътрешния пазар на Съюза, трудовата мобилност и по-широкообхватна регионална интеграция;
- и) в контекста на връзката между сигурността и развитието, борба срещу производството, употребата и трафика на наркотици;
- й) в контекста на връзката между развитието и миграцията, управление на миграцията и оказване на помощ на разселените лица и бежанците.

VI. Други държави

- а) подпомагане на консолидирането на демократично общество, добро управление, спазване на правата на човека, равенство между половете, принципа на правовата държава, както и принос към регионалната и континенталната стабилност и интеграция; подкрепа за активно, организирано и независимо гражданско общество и укрепване на социалния диалог чрез подкрепа за социалните партньори;
- б) осигуряване на подкрепа по отношение на усилията за адаптиране, произтичащи от създаването на различни зони за свободна търговия;
- в) подпомагане на борбата с бедността, неравенството и изключването, включително чрез насочване на вниманието към основните нужди на общности в неравностойно положение и чрез насърчаване на социалното сближаване и преразпределителните политики, целящи намаляване на неравнопоставеността;
- г) укрепване на капацитета за предоставяне на универсален достъп до основни социални услуги, по-специално в секторите на здравеопазването и образованието;
- д) подобряване на условията на живот и труд, като се постави специален акцент върху насърчаването на програмата на МОТ за достоен труд;

- е) преодоляване на икономическата уязвимост и осъществяване на принос за структурно преобразуване с акцент върху достойния труд чрез устойчив и приобщаващ икономически растеж и енергийно ефективна икономика с ниски нива на въглеродни емисии, основана на възобновяеми източници на енергия, чрез създаване на силни партньорства въз основа на лоялни търговски отношения, продуктивни инвестиции за повече и по-добри работни места в рамките на „зелената“ и приобщаваща икономика, трансфер на знания и сътрудничество в областта на научноизследователската дейност, иновациите и технологиите и насърчаване на устойчиво и приобщаващо развитие във всичките му измерения, като се обръща особено внимание на предизвикателствата по отношение на миграционните потоци, жилищното настаняване, продоволствената сигурност (включително устойчивото селско стопанство и рибарство), изменението на климата, устойчивите източници на енергия, както и опазването и подобряването на биоразнообразието и услугите, свързани с екосистемите, включително водите и почвите;
- ж) предприемане на действия във връзка със сексуалното насилие и насилието въз основа на пола и свързани здравни въпроси, включително ХИВ/СПИН и неговото въздействие върху обществото.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ОБЛАСТИ НА СЪТРУДНИЧЕСТВО СЪГЛАСНО ТЕМАТИЧНИТЕ ПРОГРАМИ

A. ПРОГРАМА „ГЛОБАЛНИ ОБЩЕСТВЕНИ БЛАГА И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА“

Програма „Глобални обществени блага и предизвикателства“ цели укрепване на сътрудничеството, обмена на знания и опит и капацитета на партньорските държави с цел да допринесе за изкореняването на бедността, за социалното сближаване и устойчивото развитие. Настоящата програма се основава на следните области на сътрудничество, като се гарантира максимално полезно взаимодействие между тях в контекста на силните им взаимовръзки.

I. Околна среда и изменение на климата

- a) осъществяване на принос към външното измерение на политиките на Съюза в областта на околната среда и изменението на климата при пълно спазване на принципа за съгласуваност на политиките за развитие и други принципи, залегнали в ДФЕС;
- б) извършване на дейност нагоре по веригата за подпомагане на развиващите се страни да постигнат целите по ЦХР или по следваща рамка, договорена от Съюза и държавите членки, свързани с устойчивото използване на природни ресурси и екологичната устойчивост;

- в) изпълнение на инициативи на Съюза и договорени ангажименти на международно и регионално равнище и/или от трансгранично естество, по-специално в областта на изменението на климата чрез насърчаване на стратегии, свързани с устойчивост на измененията на климата и ниски въглеродни емисии, като се дава приоритет на стратегии за насърчаване на биоразнообразието, опазване на екосистемите и природните ресурси, устойчиво управление, включващо океани, земи, води, рибарство и гори (напр. чрез механизми като FLEGT), опустиняване, интегрирано управление на водните ресурси, добро управление на химикалите и отпадъците, ефикасно използване на ресурсите и „зелена“ икономика;
- г) повишаване на интеграцията и включване на изменението на климата и екологичните цели в сътрудничеството на Съюза за развитие чрез подпомагане на методологичната и научноизследователската дейност, извършвана по отношение на, в рамките на и от развиващите се страни, включително механизми за мониторинг, докладване и проверка, картографиране на екосистеми, преценка и оценяване, увеличаване на екологичния експертен опит и насърчаване на иновативни действия и съгласуване на политиките;
- д) засилване на екологичното управление и подпомагане на развитието на международната политика за подобряване на съгласуваността и ефективността на глобалното управление на устойчивото развитие чрез подпомагане на регионалния и международния екологичен мониторинг и оценка и чрез насърчаване на ефективно спазване и мерки в развиващите се страни за изпълнение на многостранните споразумения за околната среда;
- е) включване в плана за развитие и инвестиране на управлението на опасността от бедствия и приспособяването към изменението на климата, и насърчаване на прилагането на стратегии, чиято цел е да намалят опасността от бедствия, така че да защитават екосистемите и възстановят влажните зони;

ж) признаване на решителната роля на селското стопанство и животновъдството за политиките в областта на изменението на климата чрез насърчаване на селското стопанство на дребни производители и отглеждането на животни като стратегии за самостоятелно приспособяване и смекчаване в южните райони благодарение на устойчивото използване на природни ресурси като вода и пасища.

II. Устойчива енергия

а) насърчаване на достъпа до надеждни, сигурни, достъпни и устойчиви енергийни услуги, които не въздействат отрицателно върху околната среда, като ключов фактор за премахване на бедността, приобщаващ растеж и развитие, като се обръща специално внимание на използването на местни и регионални възобновяеми енергийни източници и на гарантирането на достъп за бедните хора в отдалечените региони;

б) насърчаване на използването в по-голяма степен на възобновяеми енергийни източници, по-конкретно на децентрализирани подходи, както и на енергийна ефикасност и насърчаване на устойчиви стратегии за развитие с ниски нива на въглеродни емисии;

в) насърчаване на енергийната сигурност за партньорските държави и местните общности, например чрез диверсификация на източниците и трасетата, проучване на въпроси, свързани с ценовите колебания, потенциала за намаляване на емисиите, подобряването на пазарите и насърчаването на енергийните връзки и по-конкретно на електропреносните връзки и търговията.

III. Човешко развитие, включително достоен труд, социална справедливост и култура

a) Здравеопазване

- i) подобряване на здравето и благосъстоянието на хората в развиващите се страни чрез подпомагане на приобщаващ и универсален достъп и равноправно осигуряване на качествени основни съоръжения, блага и услуги на общественото здравеопазване с продължаваща грижа от превенцията до периода след осигуряването на лечение и със специален акцент върху потребностите на лицата, принадлежащи към групи в неравностойно положение или уязвими групи;
- ii) подпомагане и формулиране на политическа програма от глобални инициативи от пряка и съществена полза за партньорските държави, като се отчита насочеността към резултатите, ефективността на помощта и ефектите върху здравните системи, включително подпомагане на партньорските държави да се ангажират в по-голяма степен с тези инициативи;
- iii) подпомагане на специфични инициативи, по-специално на регионално и глобално равнище, които укрепват здравните системи и помагат на държавите да разработят и прилагат разумни, основани на доказателства и устойчиви национални здравни политики в приоритетни области, като здраве на майката и детето, включително имунизации и реагиране на заплахи за световното здравеопазване (като ХИВ/СПИН, туберкулоза и малария, и други свързани с бедността и пренебрегвани болести);
- iv) насърчаване на пълното и ефективно прилагане на Пекинската платформа за действие и Програмата за действие на Международната конференция за населението и развитието и резултатите от свързаните с тях конференции за преглед и в този контекст сексуалното и репродуктивното здраве и права;

- v) насърчаване, предоставяне и разширяване на съществени услуги и психологическа подкрепа за жертви на насилие, по-специално жени и деца.
- б) Образование, знания и умения
 - i) подпомагане на постигането на договорени на международно равнище цели в образованието чрез глобални инициативи и партньорства, като се обръща специално внимание на насърчаването на знания, умения и ценности за устойчиво и приобщаващо развитие;
 - ii) насърчаване на обмена на опит, добри практики и иновации въз основа на балансиран подход към развитието на образователните системи;
 - iii) подобряване на равния достъп до и качеството на образованието, по-специално за лица, принадлежащи към уязвими групи, мигранти, жени и момичета, лица, принадлежащи към религиозно малцинство, или религиозни малцинства, хора с увреждания, хора, живеещи в нестабилни условия, както и в страни, които изостават в най-голяма степен по отношение на постигането на глобалните цели, и подобряване на завършването на основно образование и на прехода към началните класове на средното образование.
- в) Равенство между половете, повишаване на ролята на жените и защита на правата на жените и момичетата
 - i) подпомагане на програми на държавно, регионално и местно равнище за насърчаване на икономическото и социалното повишаване на ролята на жените и момичетата, ръководната им роля и равноправното им участие в политиката;

- ii) подпомагане на национални, регионални и световни инициативи за насърчаване на включването в политиките, плановете и бюджетите на равенството между половете и на повишаване на ролята на жените и момичетата, включително в международни, регионални и национални рамки за развитие и в програмата за ефективност на помощта; подпомагане на изкореняването на селективни по отношение на пола практики;
 - iii) предприемане на действия срещу сексуалното насилие и насилието въз основа на пола, и подкрепа за неговите жертви.
- г) Децата и младежите
- i) борба с трафика на деца и с всички форми на насилие и злоупотреба с деца и всички форми на детски труд, борба с детските бракове и насърчаване на политики, които отчитат особената уязвимост и потенциал на децата и младежите, защитата на техните права и интереси, включително регистрирането им при раждане, образование, здравеопазване и средства за съществуване, като се започне с участието и укрепването на правата;
 - ii) привличане на вниманието на развиващите се страни и увеличаване на капацитета им за разработване на политики в полза на децата и младежите и насърчаване на ролята на децата и младежите като участници в развитието;
 - iii) подпомагане на развитието на конкретни стратегии и интервенции, така че усилията да се насочат към специални проблеми и предизвикателства, които засягат децата и младежите, най-вече в областите на здравеопазването, образованието и заетостта, като при всяко действие в тази сфера се отчита техният висш интерес.

- д) Недискриминация
- і) Подкрепа за местни, регионални, национални и глобални инициативи за насърчаване на недопускането на дискриминация въз основа на пол, полова идентичност, расов или етнически произход, каста, религия или убеждения, увреждане, болест, възраст и сексуална ориентация чрез разработване на политики, планове и бюджети, както и обмен на добри практики и опит;
 - іі) гарантиране на по-широк диалог относно недопускането на дискриминация и закрила за защитниците на правата на човека.
- е) Заетост, умения, социална закрила и социално приобщаване
- і) подпомагане на високи нива на продуктивна и достойна заетост, по-специално чрез подпомагане на разумни политики и стратегии за образование и заетост, професионално обучение с цел годност за заетост, което отговаря на нуждите и перспективите на местния пазар на труда, условия на труд, включително в сивата икономика, насърчаване на достойния труд въз основа на основните трудовистандарти на МОТ, включително борбата срещу детския труд, и социален диалог, както и улесняване на трудовата мобилност при същевременно зачитане и насърчаване на правата на мигрантите;

- ii) засилване на социалното сближаване, най-вече чрез създаване и укрепване на системи за устойчива социална закрила, включително схеми за социално осигуряване на живеещите в бедност, и чрез данъчни реформи, укрепване на капацитета на данъчните системи и борбата срещу злоупотребите и укриването на данъци, което допринася за повече равенство и по-добро разпределение на богатата;
 - iii) засилване на социалното приобщаване и равенството между половете чрез сътрудничество за равен достъп до основни услуги, заетост за всички, повишаване на ролята и зачитане на правата на конкретни групи, по-специално мигранти, деца и младежи, лица с увреждания, жени, коренно население и лица, които принадлежат към малцинства, за да се гарантира, че тези групи могат и искат да участват във и да се възползват от създаването на материално благосъстояние и от културното многообразие.
- ж) Растеж, работни места и привличане на частния сектор
- i) насърчаване на действия, насочени към създаване на повече и по-добри работни места чрез развитие на конкурентоспособността и устойчивостта на местните микропредприятия и МСП и тяхната интеграция в местната, регионалната и световната икономика, подпомагане на развиващите се страни да се интегрират в регионални и многостранни търговски системи;
 - ii) развитие на местните занаяти като начин за запазване на местното културно наследство;
 - iii) развитие на социално и екологично отговорен местен частен сектор и подобряване на бизнес средата;

- iv) насърчаване на ефективни икономически политики в подкрепа на развитието на местната икономика и местната промишленост към зелена и приобщаваща икономика, ефективност на използването на ресурсите и устойчивост на потреблението и производствените процеси;
 - v) насърчаване на използването на електронната комуникация като средство за подпомагане на растежа в полза на бедните във всички сектори с оглед да се преодолее „цифровата пропаст“ между развиващите се и индустриализираните страни и в рамките на самите развиващи се страни, да се постигне адекватна политическа и регулаторна рамка в тази област и да се насърчи развитието на необходимата инфраструктура и използването на услуги и приложения на базата на информационни и телекомуникационни технологии;
 - vi) насърчаване на финансовото приобщаване чрез стимулиране на достъпа до финансови услуги и ефективното им използване, като микрокредитиране и спестявания, микрозастраховане и парични преводи, от микропредприятията и МСП и от домакинствата, по-специално от групите в неравностойно положение и уязвимите групи.
- з) Култура
- i) насърчаване на межкултурния диалог, културното многообразие и зачитане на равното достойнство на всички култури;

- ii) насърчаване на международното сътрудничество, за да се стимулира приносът на културните индустрии за икономическия растеж в развиващите се страни, така че да се използва напълно потенциалът му за борба с бедността, включително чрез разглеждане на въпроси като достъпа до пазара и правата върху интелектуалната собственост;
- iii) насърчаване на зачитането на социалните, културните и духовните ценности на коренното население и на малцинствата, така че да се засилят равенството и справедливостта в многоетническите общества, в съответствие с универсалните човешки права, на които всеки има право, включително коренното население и лицата, които принадлежат към малцинствата;
- iv) подкрепа за културата като обещаващ икономически сектор за развитие и растеж.

IV. Сигурност в областта на продоволствието и изхранването и устойчиво селско стопанство

Сътрудничеството в тази област укрепва сътрудничеството, обмена на знания и опит и капацитета на партньорските държави във връзка с четирите стълба на продоволствената сигурност с чувствителен към въпросите на пола подход: наличието на храна (производство), достъпа до храна (включително земя, инфраструктура за транспорт на храна от области с излишък в области с недостиг, пазари, създаване на вътрешен хранителен резерв, мрежи за подсигуряване), усвояване (интервенции в областта на прехраната по социално отговорен начин) и стабилността, като същевременно се обръща внимание на лоялната търговия и се дава приоритет на пет измерения: селско стопанство и животновъдство на дребни производители, преработка на храна с цел създаване на добавена стойност, управление, регионална интеграция и механизми за помощ за уязвимото население.

- a) насърчаване на развитието на устойчиво селско стопанство и животновъдство на дребни производители чрез основан на екосистемите, нисковъглероден и устойчив на изменението на климата сигурен достъп до технологии (включително информационни и комуникационни технологии), чрез признаване, насърчаване и укрепване на стратегии за местна и автономна адаптация към изменението на климата, както и чрез разширяване и технически услуги, схеми за развитие на селските райони, мерки за продуктивни и отговорни инвестиции в съответствие с международните насоки, устойчиво управление на земята и природните ресурси, защита на правата върху земята на населението в различните им форми и достъп до земя за местното население, защита на генетичното разнообразие в рамките на благоприятстваща икономическа среда;

- б) подпомагане на създаването на екологично и социално отговорни политики и управление на съответните сектори, ролята на държавните и недържавните участници в регулирането и използването на обществените блага, организационен капацитет, професионални организации и институции;
- в) укрепване на сигурността в областта на продоволствието и изхранването чрез адекватни политики, включително защита на биоразнообразието и екосистемните услуги, политики за адаптиране към изменението на климата, информационни системи, превенция и управление на кризи и стратегии за прехрана, насочени към уязвимото население, които мобилизират необходимите ресурси за осигуряване на основни интервенции, които биха могли да предотвратят повечето случаи на недохранване;
- г) насърчаване на безопасни и устойчиви практики по цялата верига за доставки на храни и фураж.

V. Миграция и убежище

Сътрудничеството в тази област има за цел да укрепи политическия диалог, сътрудничеството, обмена на знания и опит, и капацитета на партньорските държави, организациите на гражданското общество и местните органи, за да подпомогне мобилността на хората като положителен елемент от човешкото развитие. Сътрудничеството в тази област, основано на базиран върху правата на човека подход, обхващащ всички права на човека, граждански и политически или икономически, социални и културни, ще се занимава с предизвикателствата, създавани от миграционните потоци, включително миграцията Юг-Юг, положението на уязвимите мигранти, като непридружени малолетни и непълнолетни лица, жертви на трафик, лица, търсещи убежище, жени мигранти и условията на децата, жените и семействата, останали в държавите на произход, чрез:

- a) насърчаване на управлението на миграцията на всички равнища, с особен акцент върху социалните и икономически последици от миграцията, и признаване на ключовата роля на организациите на гражданското общество, включително диаспората и местните органи, при подхода към миграцията като съществен компонент от стратегията за развитие;

- б) гарантиране на по-добро управление на миграционните потоци във всичките им измерения, включително чрез укрепване на капацитета на правителствата и другите заинтересовани страни в партньорските държави в области като законната миграция и мобилността; предотвратяване на незаконната миграция, незаконното превеждане на мигранти през границите и трафика на хора; улесняване на трайно връщане на незаконните мигранти и подкрепа за доброволното връщане и реинтеграцията; интегрирани способности за управление на границите; и международна закрила и убежище;
- в) максимално увеличаване на въздействието на повишената регионална и глобална мобилност на хората и по-специално на добре управляваната трудова миграция, подобряване на интеграцията на мигрантите в приемащите страни, насърчаване и защита на правата на мигрантите и техните семейства, чрез подпомагане на изготвянето и прилагането на разумни регионални и национални политики за миграция и убежище, чрез включване на миграционното измерение в други регионални и национални политики и чрез подпомагане на участието на организации на мигранти и местни органи в изработването на политиките и в наблюдението на процесите по прилагане на политиките;

- г) подобряване на общото разбиране на връзката между миграцията и развитието, включително социалните и икономическите последици от правителствените политики, независимо дали са в областта на миграцията, убежището или в други сектори;
- д) увеличаване на капацитета за предоставяне на убежище и приемане в партньорските държави.

Сътрудничеството в тази област ще се управлява в съдействие с Фонд „Миграция и убежище“ и Фонд за вътрешна сигурност при пълно спазване на принципа за съгласуваност на политиките за развитие.

Б. ПРОГРАМА „ОРГАНИЗАЦИИ НА ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО И МЕСТНИ ОРГАНИ“

В съответствие със заключенията от инициативата на Комисията за структуриран диалог и с подкрепата на Съюза за права на човека, демокрация, и добро управление целта на настоящата програма е да укрепи организациите на гражданското общество и местните власти в партньорските държави и когато това е предвидено в настоящия регламент — в страните кандидатки и потенциални кандидатки. Програмата е насочена към стимулиране на благоприятна среда за участието на гражданите и за действията на гражданското общество и сътрудничество, обмен на знания и опит и капацитет на организациите на гражданското общество и местните органи в партньорските държави, в подкрепа на договорени на международно равнище цели.

За целите на настоящия регламент „организациите на гражданското общество“ не са държавни организации, нямат стопанска цел и функционират на основата на независимостта и отчетността, като включват: неправителствени организации, организации, представляващи коренно население, организации, които представляват национални и/или етнически малцинства, организации на диаспората, организации на мигранти в партньорски държави, асоциации на местни търговци и граждански сдружения, кооперативи, асоциации на работодатели и профсъюзи (социални партньори), организации, които представляват икономически и социални интереси, организации за борба с корупцията и измамите и насърчаване на доброто управление, организации за граждански права и организации за борба срещу дискриминацията, местни организации (включително мрежи), които участват в децентрализирано регионално сътрудничество и интеграция, организации на потребителите, женски и младежки организации, екологични, учебни, културни, изследователски и научни организации, университети, църкви и религиозни асоциации и общности, медиите и всички неправителствени асоциации и независими фондации, включително независими политически фондации, които има вероятност да допринесат за осъществяването на целите на настоящия регламент.

За целите на настоящия регламент „местните органи“ обхващат широка гама от поднационални равнища и клонове на правителството, т.е. общини, общности, региони, области, провинции, райони и др.

Настоящата програма допринася за:

- а) приобщаващо и активно функциониращо общество в партньорските държави чрез укрепени организации на гражданското общество и местни органи и осигуряване на основни услуги на нуждаещото се население;
- б) повишено равнище на осведоменост в Европа по въпроси, свързани с развитието, и мобилизиране на активна обществена подкрепа в Съюза, страните кандидатки и потенциални кандидатки за стратегии за намаляване на бедността и устойчиво развитие в партньорските държави;
- в) увеличен капацитет на мрежите, платформите и обединенията на европейското гражданското общество и южното гражданско общество и местни органи да гарантират съществен и продължаващ политически диалог в областта на развитието и да насърчават демократичното управление.

Вероятни дейности, които ще бъдат подпомагани от тази програма:

- а) интервенции в партньорските държави в подкрепа на уязвими и маргинализирани групи чрез осигуряване на основни услуги, предоставяни чрез организациите на гражданското общество и местните органи;

- б) развитие на капацитета на участниците, към които са насочени действията, в допълнение към предоставената подкрепа в рамките на националната програма, действия, насочени към:
- i) укрепване на благоприятната среда за участието на гражданите и за действията на гражданското общество, както и на капацитета на организациите на гражданското общество да участват ефективно във формулирането на политиката и в мониторинга на процеса на прилагане на политиката;
 - ii) улесняване на по-добър диалог и по-добро взаимодействие в контекста на развитието между организациите на гражданското общество, местните органи, държавата и други участници в областта на развитието;
 - iii) укрепване на капацитета на местните органи да участват ефективно в процеса на развитие, като се признава тяхната конкретна роля и специфични характеристики;

- в) повишаване на обществената осведоменост по въпроси, свързани с развитието, даване на възможност на хората да станат активни и отговорни граждани и насърчаване на формалното и неформалното образование за развитие в Съюза, страните кандидатки и потенциални кандидатки, за внедряване на политиката за развитие в обществото, за мобилизиране на по-голяма обществена подкрепа за действия срещу бедността и за по-справедливи взаимоотношения между развитите и развиващите се страни, за повишаване на осведомеността относно проблемите и трудностите, пред които са изправени развиващите се страни и техните народи, и насърчаване на правото на процес на развитие, при който могат да бъдат напълно осъществени всички права на човека и основни свободи, както и насърчаване на социалното измерение на глобализацията;
- г) координация, развитие на капацитета и укрепване на институциите в мрежите на гражданското общество и местните органи, в рамките на техните организации и между различните видове заинтересовани страни, които участват активно в обществен дебат за развитие, както и координация, развитие на капацитета и укрепване на институциите в мрежите на южното гражданско общество и местни органи и представителни организации.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ОБЛАСТИ НА СЪТРУДНИЧЕСТВО СЪГЛАСНО ПАНАФРИКАНСКАТА ПРОГРАМА

Панафриканската програма подпомага целите и общите принципи на стратегическото партньорство между Африка и Съюза. Тя насърчава принципите на партньорство, съсредоточено върху хората, и „Африка да бъде разглеждана като едно цяло“, както и съгласуваност между регионалното и континенталното равнище. Тя се съсредоточава върху дейностите с трансрегионален, континентален или глобален характер, които се осъществяват в Африка и с държавите от Африка, и подкрепя съвместните инициативи Африка—ЕС на световно равнище. Програмата предоставя подкрепа по-специално в следните области на партньорство:

- а) мир и сигурност,
- б) демократично управление и права на човека,
- в) търговия, регионална интеграция и инфраструктура (включително суровини),
- г) Цели на хилядолетието за развитие и договорени на международно равнище нови цели за развитие след 2015 г.
- д) енергетика,
- е) изменение на климата и околна среда,
- ж) миграция, мобилност и заетост,
- з) наука, информационно общество и космическо пространство,
- и) хоризонтални въпроси.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ИНДИКАТИВНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИТЕ СРЕДСТВА ЗА ПЕРИОДА 2014—2020 г.

(данни за паричните средства в милиони евро)

Общо	19 662
(1) Географски програми	11 809 ¹
а) По географска област	
i) Латинска Америка	2 500
ii) Южна Азия	3 813
iii) Северна и Югоизточна Азия	2 870
iv) Централна Азия	1 072
v) Близък изток	545
vi) Други държави	251
б) По област на сътрудничество	
i) Права на човека, демокрация и добро управление	най-малко 15 %
ii) Приобщаващ и устойчив растеж за човешко развитие	най-малко 45 %

¹ От които 758 милиона EUR неразпределени средства.

(2)	Тематични програми	7 008
	а) Глобални обществени блага и предизвикателства	5 101
	i) Околна среда и изменение на климата ¹	27 %
	ii) Устойчива енергия	12 %
	iii) Човешко развитие, включително достоен труд, социална справедливост и култура	25 %
	от които:	
	– Здравеопазване	най-малко 40 %
	– Образование, знания и умения	най-малко 17,5 %
	– Равенство между половете, повишаване на ролята на жените и защита на правата на жените и момичетата; децата и младежите, недискриминация; заетост, умения, социална закрила и социално приобщаване; растеж, работни места и участие на частния сектор, култура	най-малко 27,5 %

¹ По принцип средствата ще се разпределят поравно между областите на околната среда и изменението на климата.

Продоволствена и хранителна сигурност и устойчиво селско стопанство 29 %

Миграция и убежище 7 %

Най-малко 50 % от средствата, преди използването на маркери въз основа на методологията на ОИСР („маркерите от Рио“), ще бъдат използвани за цели, свързани с действия в областта на климата и околната среда.

б) Организации на гражданското общество и местни органи 1 907

(3) Панафриканска програма 845